DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy 8 str. | Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w poł. Rękopisów Redakcja nie zwraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza. Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11 | Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315. Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749. | Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V. Toruń, wtorek 31 stycznia 1933 Nr. 25

Kto obejmie ster rządów we Francji?

Daladier tworzy gabinet francuski

Paryż, 30. 1. (Pat). O godz. 16 **prezydent republiki francuskiej powierzył misję tworzenia nowego rządu Daladierowi,** którego nazwisko wymienione zostało podczas konsultacji prezydenta przez **18 najwybitniejszych polityków.** Wszyscy oni zaznaczyli, że w obecnych warunkach Daladier

Daladier.

jest **jedynym posiadającym największe dane do stworzenia gabinetu.** Daladier propozycję prezydenta **zaakceptował.** Ogólnie panuje przekonanie, że Daladier napotka na **wielkie trudności** przy tworzeniu rządu i że nieprędko zdoła je pokonać. Pierwszym jego krokiem będzie **zaproponowanie socjalistom udziału w rządzie** podobnie, jak to uczynił Paul - Boncour. Przewidują, że przed udzieleniem odpowiedzi przywódca socjalistów Blum zwoła nadzwyczajny kongres partji dla zasięgnięcia opinji. Prasa informuje, że Daladier zamierza oprócz stanowiska premjera zachować o ile możności tekę ministra wojny. Gdyby się to jednak okazało niemożliwe, zachowałby dla siebie tekę ministra spraw wewn. Ministrem spraw zagr. zostałby **nadal Paul-Boncour,** a stanowisko ministra finansów objąłby **Bonnet.**

Paryż, 30. 1. (Pat). Grupa socjalistyczna zebrała się po rozmowie swojego przywódcy Bluma z prezydentem Lebrun na obiady. W ogłoszonym komunikacie socjaliści stwierdzają, że są przeciwni obaleniu obecnej większości w parlamencie. Według informacyi, zebranych wśród uczestników posiedzenia, cała grupa uważa, że nowy rząd powinien się opierać na większości, wyłonionej z ostatnich wyborów do parlamentu.

Paryż, 30. 1. (Pat). W kuluarach izby deputowanych panuje jednomyślność zdań przynajmniej co do jednego punktu. Mianowicie, że **upadek gabinetu Paul-Boncoura nie rozwiązał żadnych trudności,** w obliczu których pozostaje parlament. Najtrudniejszą kwestją chwili jest w dalszym ciągu **sytuacja finansowa kraju.**

Jak wiadomo, wszelkie próby, poczynione przez byłego premjera Paul-Boncoura oraz ministra finansów Cherona co do skupienia przy głosowaniu nad ich propozycjami rozmaitych grup większości lewicowej zakończyły się niepowodzeniem. **Nowy premjer będzie musiał pokonać te same przeszkody, z jakiemi walczył Paul-Boncour przynajmniej w parlamencie,** gdzie na kwestję budżetu zapatruję się inaczej, aniżeli w senacie.

Przesilenie gabinetowe w Niemczech

Hitler — kanclerzem Rzeszy?

Berlin, 30. 1. (Pat). Wczoraj po południu **prezydent Hindenburg przyjął Papena,** który złożył mu sprawozdanie o dotychczasowych wynikach swoich **pertraktacyj z Hitlerem** i niemiecko-narodowymi.

Półoficjalnie potwierdzają, że w rokowaniach wstępnych chodzi o wyjaśnienie, **czy możliwe jest utworzenie gabinetu koncyljacyjnego z Hitlerem** jako kanclerzem na czele, który mógłby liczyć na współpracę i tolerowanie ze strony centrum. Równolegle centrum i bawarska partja ludowa na własną rękę czynią starania, aby dojść do porozumienia z partją narodowo-socjalistyczną.

Hitler, jak słychać, otrzymał od Papena **zupełnie konkretną propozycję,** na którą uprzednio niemiecko - narodowi wyrazili swoją zgodę. Propozycja ma polegać na **utworzeniu gabinetu Hitlera, w którym Papen objąłby stanowisko wicekanclerza,** połączone z urzędem komisarza Rzeszy dla Prus. Odpowiedzi Hitler miał udzielić jeszcze **w dniu wczorajszym.**

Pracownicy umysłowi solidaryzują się z robotnikami

w sprawie 40-godzinnego czasu pracy

Genewa, 30. I. (PAT). Zwołana przez Międzynarodowe Biuro Pracy konferencja w sprawie **40 godzinnego tygodnia pracy** nie powzięła decyzji, czy pracownicy biurowi i handlowi mają być objęci wspólnie konwencją z pracownikami umysłowymi, czy też oddzielnie. Stało się to z powodu braku quorum. Wskutek tego decyzję w tej sprawie będzie musiała powziąć rada administracyjna międzynarodowego biura pracy na posiedzeniu w dn. 1 lutego. W związku z tem dyrektor międzynarodowego biura pracy Butler po zamknięciu konferencji przyjął delegatów pracowników biurowych i handlowych różnych państw, którzy przedstawili mu swoje postulaty. Imieniem unji związków zawodowych pracowników umysłowych p. *Kościński* (Polska) wysunął **zasadę oddzielnej konwencji.** Pismo w tej sprawie zostanie wręczone delegatowi rządu polskiego na najbliższej sesji rady administracyjnej, **zaś w dniu** wczorajszym unja związków zawodowych pracowników umysłowych wysłała do dyrektora Butlera w tej sprawie depeszę. **Już poprzednio** delegacje unji oraz międzynarodowej konfederacji pracowników umysłowych i międzynarodowej federacji pracowników prywatnych oświadczyły, że pracownicy umysłowi **całkowicie solidaryzują się ze stanowiskiem robotniczem w tej sprawie.**

Zmiany na wyższych stanowiskach państwowych

(o) **Warszawa, 30. 1. (Pat).** Dowiadujemy się, że na początku bieżącego tygodnia zapadnie ostateczna **decyzja co do nominacji i pewnych przesunięć na wyższych stanowiskach w administracji ogólnej.**

Wojewodą wileńskim mianowany został dotychczasowy wojewoda łódzki **Jaszczołt.**

Na stanowisko wojewody łódzkiego najpoważniejszym kandydatem jest obecny dyrektor departamentu politycznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, **Hauke-Nowak.** Jako Kandydata na stanowisko dyrektora departamentu politycznego wymieniają obecnego dyrektora departamentu personalnego i b. naczelnika wydziału **bezpieczeństwa** w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych **Kaweckiego.** Wreszcie zapewniają, że b. wojewoda **Świdziński** obejmie stanowisko inspektora głównego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Wacław Berent — laureatem nagrody państwowej

Warszawa 30. 1. (PAT). **Jury nagrody literackiej** Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na dzisiejszem posiedzeniu przyznało 6 głosami przeciwko 1, **nagrodę za rok 1932 Wacławowi Berentowi** za utwór powieściowy pod tytułem **„Wywłaszczona muza“.** Nagroda wynosi **10.000 zł.** Decyzja jury podlega zatwierdzeniu **Ministra** Wyznań Religijnych i Oświecenia **Publicznego.**

Kontrkandydatami do nagrody byli prof. Tadeusz Zieliński, Boy - Żeleński i Marja Dąbrowska.

Nagrodzony utwór drukowany był w latach 1930-31 w „Pamiętniku Warszawskim“ i „Tygodniku Ilustrowanym“. Dotychczas w formie książkowej nie okazał się.

Nagrody literackie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego otrzymali począwszy od r. 1925 Stefan Żeromski, Kornel Makuszyński **w 1926 r.,** Leopold S[illegible] w 1927 r., **Juljusz Kaden** - Bandrowski w 1928 r., Ferdynand Goetel **w 1929 r.,** Jerzy Szaniawski **w 1930 r. i Karol Hubert Rostworowski w 1931 r.**

Rokowania anglo-amerykańskie

Londyn, 30. 1. (Pat). Według informacyj „Sunday Ekspres“ **tok wydarzeń rokowań angielsko - amerykańskich postępuje bardzo szybko.** Dziennik donosi, że delegacja **rzeczoznawców brytyjskich wyjedzie do Waszyngtonu** dn. 19 lutego, zaś oficjalna komisja rządowa dn. 21 lutego. Rokowania waszyngtońskie rozpoczęłyby się oficjalnie pierwszego marca roku bież.

Dziennik wzywa społeczeństwo angielskie **do zwrócenia baczniejszej uwagi na Mac Donalda i Baldwina,** twierdząc, że wszystkie decyzje co do rokowań z Ameryką w sprawie długów wojennych podejmowane są **nie przez gabinet,** lecz tylko w **4 oczy** przez Mac Donalda i Baldwina, którzy **informują kanclerza skarbu o faktach już dokonanych.**

Kto będzie eksploatował magistralę Gdynia—Śląsk

(o) **Warszawa, 30. 1. (Tel. wł.).** Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie zapaść ma **ostateczna decyzja co do eksploatacji magistrali węglowej Górny Śląsk — Gdynia.** W pertraktacjach ze stroną francuską zarysowała się możliwość **prowizorycznego podjęcia eksploatacji przez Polskie Koleje Państwowe.** Prowizorjum to trwałoby do końca 1933 r. W tym czasie załatwiona będzie **sprawa nabycia toru kolejowego przez Towarzystwo Francusko-Polskie.**

„Bałtycka orjentacja Polski“

Warszawa, 30. 1. (Pat). W dniu wczorajszym w auli uniwersytetu warszawskiego odbył się **odczyt p. inż. Kwiatkowskiego,** byłego ministra przemysłu i handlu pod tytułem **„Bałtycka orjentacja Polski“.** Odczyt był urządzony staraniem Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Na odczyt przybyła liczna publiczność m. in. obecni byli minister Zarzycki, minister Schaetzel, rektor uniwersytetu warszawskiego prof. Ujejski oraz wiele osób ze świata politycznego i naukowego.

Komuniści niemieccy wzywają do generalnego strajku

Berlin, 30. 1. (Pat). Ubiegłej nocy pojawiły się na mieście **proklamacje partji komunistycznej, wzywające ogół robotników bez różnicy przynależności partyjnej do ogłoszenia strajku generalnego w razie utworzenia gabinetu Schleichera i Papena.** Proklamacja nawołuje robotników do wyjścia na ulicę i urządzenia masowych demonstracyjnych pochodów. Prezydjum policji wydało ostry zakaz urządzania zgromadzeń oraz pochodów przez komunistów.

Akademickie wybryki we Lwowie

Lwów, 30. 1. (Pat). W sobotę późnym wieczorem **nieznani sprawcy wybili kilka szyb w administracji „Słowa Polskiego“.** Poza tem wybito szyby **w prywatnem mieszkaniu prof. uniwersytetu dr. Czernego,** który przed kilku dniami **został napadnięty w gmachu uniwersyteckim** przez kilku osobników w związku z **przemówieniem na sejmowej komisji oświatowej, jako rzeczoznawcy w sprawie autonomji** uniwersyteckiej.

„Bora“ w Trieście

Od kilku dni w Trieście i okolicy panuje niezwykle silny wiatr zwany „bora“ którego szybkość dochodzi do 130 km. na godzinę. Na skutek „bory,“ okręty nie mogą zawinąć do portu. Na bardziej odsłoniętych rogach ulic w Trieście przeciągnięto sznury dla ułatwienia ruchu pieszego. Wiele osób zostało rzuconych przez wiatr na ziemię lub mury budynków i odniosło poważniejsze obrażenia. Temperatura wynosi od 4 do 7 stopni poniżej zera.

Choroba Galsworthy'ego

Znakomity pisarz John Galsworthy laureat zeszłorocznej nagrody Nobla ciężko zapadł na zdrowiu. Autor „Sagi rodu Forsytow“ chory jest na złośliwą anemję, będącą następstwem przeziębienia. Chory przebywa w swojej rezydencji w Hampstead pod Londynem.

Dwa przesilenia

Paryż i Berlin oczekują na nowe rządy

W tym samym niemal czasie w Paryżu i w Berlinie nastąpiły przesilenia t. zw. gabinetowe. Rząd Paul Boncoura podał się do dymisji w wyniku obrad i uchwał Izby deputowanych. Równocześnie w ub. sobotę kanclerz Rzeszy Schleicher wręczył prezydentowi Hindenburgowi podanie o dymisję. Dymisja została przyjęta.

W ostatnich czasach upadki gabinetów we Francji, a zwłaszcza w Niemczech stały się zbyt częstem zjawiskiem, żeby miały wywoływać jakieś szczególniejsze poruszenie w międzynarodowej opinji publicznej. Niepodobna jednak nie zauważyć znamiennego podobieństwa a raczej jednoczesności tych powikłań w łonie rządów obu tych państw i trudno się oprzeć wrażeniu, że zazębiają się ze sobą, że są jakby współzależne.

W czerwcu ubiegłego roku „jednoczesność" ta przejawiła się w kilkudniowym zaledwie odstępie czasu dzielącym powstanie **gabinetów Papena i Herriota**. Oba te młode, świeżo upieczone rządy spotkały się w kilka niemal dni po swem powstaniu na **konferencji Lozańskiej** i wspólnemi siłami uroczyście pogrzebały **reparacje niemieckie**. Minęło kilka miesęcy i oto w grudniu ub. roku powstały znowu mniejwięcej w jednym okresie czasu **gabinety Schleichera i Boncour'a** a „powstanie" to zbiegło się ze sławetną deklaracją pięciu mocarstw i powrotem Niemiec na Konferencję Rozbrojeniową, które celebrował przed samym swoim upadkiem Herriot. Obecnie rekord „jednoczesności" został osiągnięty: zaledwie bowiem **sześć godzin dzieliło upadek Schleichera od upadku Paul - Boncour'a.** I znowu **tak jak i dotąd** dzieje się to w okresie **wzmożonej działalności Ligi Narodów w Genewie.** Znowu tak jak i poprzednio obrady Genewskie będą — **czekać** na ukonstytuowanie się nowych rządów w Paryżu i Berlinie.

Czy te podobieństwa sytuacyjne są tylko prostym przypadkiem, zbiegiem okoliczności? Czy też działają tu jakieś tajemnicze, **ukryte sprężyny,** których należałoby szukać może w **projektowanym nad - rządzie czterech mocarstw, a może w Moskwie,** a może jeszcze gdzieindziej? Faktem narazie niezaprzeczonym jest, że zarówno w Niemczech jak i we Francji wybuchło przesilenie gabinetowe, które dla Polski zwłaszcza jest przedmiotem najwyższego zainteresowania.

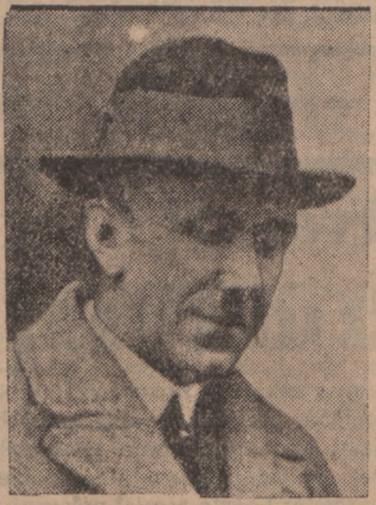
Gen. Schleicher.

Powody upadku obu gabinetów są — zewnętrznie przynajmniej — **najzupełniej różne.** W Niemczech Hindenburg nie zgodził się na **żądanie Schleichera rozwiązania Reichstagu,** we Francji parlament nie **uchwalił planu sanacji finansów rządu** i udzielił mu votum nieufności. W Niemczech olbrzymia **partja Hitlera** uniemożliwia **i nadal uniemożliwiać będzie wszelkie poczynania rządu i funkcjonowanie Reichstagu, dopóki Hitler nie otrzyma teki kanclerza. We Francji zaś budżet o 10-miljardowym deficycie musi być uzdrowiony kosztem ofiar społeczeństwa.** Ten czy inny rząd — z próżnego nie naleje! Przebieg przesilenia rządowego w obu państwach był następujący:

Od Schleichera do Hitlera

O przebiegu audjencji gen. Schleichera u prezydenta Hindenburga urzędowo komunikują:

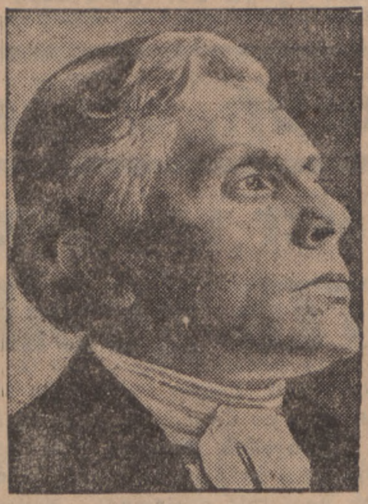
„Kanclerz Schleicher złożył prezydentowi Rzeszy **sprawozdanie o sytuacji** i oświadczył, że obecny rząd Rzeszy zgodnie ze swym charakterem, jako gabinet prezydjalny, tylko wówczas mógłby prze

von Papen.

dłożyć w Reichstagu swój program i określić swoje stanowisko, gdyby **prezydent Rzeszy udzielił mu pełnomocnictwa do rozwiązania parlamentu.** Prezydent Hindenburg oświadczył na to, że w obecnej sytuacji **nie może przyjąć tej propozycji, wobec czego kanclerz Schleicher złożył dymisję całego gabinetu Rzeszy, którą prezydent przyjął,** powierzając rządowi tymczasowe prowadzenie agend.

Prezydent Rzeszy wyraził przytem kanclerzowi oraz członkom rządu Rzeszy **podziękowanie za wierną służbę dla dobra kraju w ciężkim dla niego okresie.** Bezpośrednio potem prezydent **Hindenburg PRZYJĄŁ B. KANCLERZA VON PAPENA, poruczając mu misję rozpoczęcia**

Paul-Boncour

rokowań ze stronnictwami, celem ustalenia sytuacji politycznej i zbadania istniejących możliwości dla nowego rządu.

W berlińskich kołach miarodajnych oczekują że misja Papena już w poniedziałek doprowadzi do konkretnych wyników Podkreśla się przytem, że Papen nie otrzymał misji formowania gabinetu, lecz ma za zadanie wysondować tylko, czy istnieją możliwości formowania rządu o**partego na większości parlamentarnej.** W praktycznem znaczeniu oznacza to, iż Papen ma stwierdzić, czy będzie możliwem **utworzenie gabinetu przy udziale narodowych socjalistów, niemiecko - narodowych i centrum.** Sondowanie w tym kierunku opierać się będzie na wynikach dotychczasowych pertraktacyj między stronnictwem t. zw. **frontu harzburskiego,** które, zdaniem kół poinformowanych, postąpiły już bardzo daleko.

Wedle doniesień prasy **Hitler,** który miał wyjechać do Weimaru pozostanie przez niedzielę w Berlinie, aby **osobiście kierować rokowaniami i w każdej chwili być do dyspozycji prezydenta Rzeszy.**

Papen, jak informują dzienniki, zaproponuje Hindenburgowi **nominację Hitlera na kanclerza gabinetu większości parlamentarnej.** „Boersen Kurier" donosi, że Hitler przedłoży Hindenburgowi następującą listę ministrów:

Sprawy zagraniczne — Papen, lub Neurath,

Reichswehra — generałowie Hasse lub Stuelpnagel,

sprawy wewnętrzne i komisarz **Prus** — Frick,

finanse — Schacht,

gospodarka — Seldte,

wyżywienie i handel — Hugenberg.

Szczegóły upadku Boncoura

Rząd Paul - Boncoura został obalony, jak wiadomo, w sobotę po dwudniowej dyskusji nad projektem budżetowym komisji finansowej. Izba przystąpiła do dyskusji nad artykułem 6, przewidującym **500 miljonów wpływów dla skarbu.** Komisja finansowa wyłączyła ten artykuł z projektu rządowego. Premjer Paul Boncour zażądał od parlamentu wypowiedzenia się nietylko do art. 6, lecz **co do samej zasady projektu rządowego, zmierzającego do zachowania równowagi między oszczędnościami, ofiarami wymaganemi od funkcjonarjuszów państwowych oraz nowemi podatkami. W miarę przedłużania się dyskusji walka stawała się coraz bardziej zażarta.** Wreszcie większość rozpadła się, tworząc następnie **koalicję prawicowo - socjalistyczną przeciwko rządowi, którego popierali prawie wyłącznie radykałowie społeczni.** Premjer Boncour przed głosowaniem zaapelował do większości lewicowej, lecz frakcje powzięły już decyzje i apel premjera nie zdołał zmienić stanu rzeczy. **Blum** w kilku słowach wyraził żal socjalistów, iż nie mogą udzielić rządowi swego poparcia. Wówczas premjer postawił kwestję zaufania. O godz. 6-ej rano przystąpiono do głosowania. **Przeciwko rządowi, wypowiedziało się 390 posłów, za rządem**

Herriot

193. Deputowani wszystkich **ugrupowań** politycznych urządzili opuszczającym członkom gabinetu **manifestację, wyrażając sympatję i uznanie za okazaną odwagę i energję, z jaką rząd bronił swego projektu.**

W kuluarach izby deputowanych wymieniają nazwiska **Daladier, Herriota oraz Steega na stanowisko premjera.** Doświadczenie ostatnich dni wykazało, **że** nie chodzi tu tylko o osobę premjera, lecz również o znalezienie **kogoś na stanowisko ministra** finansów. Prezydent Lebrun przyjął szereg wybitnych osobistości politycznych, reprezentujących wszystkie stronnictwa. Przyjęci byli **Berenger, Barthou, Tardieu, Herriot, Blum** i inni.

Ogólnie panuje przekonanie że sytuacja jest trudna i wymaga jaknajprędszego zakończenia przesilenia.

Nowe rządowe projekty ustaw

przynoszą rolnictwu dalsze ulgi

Wiadomość o zamierzonem przez rząd przedłożeniu sejmowi nowych projektów ustawodawczych, mających przynieść dalszą pomoc i ulgi rolnictwu, a zwłaszcza drobnemu, wzbudziła zainteresowanie wśród sfery rolniczej. Jak wiadomo, projekty nowych ustaw będą zawierały przedewszystkiem **ulgi z zakresu spłaty zobowiązań** z tytułu nabycia ziemi, wreszcie z bardzo skomplikowanej dziedziny t. zw. **serwitutów,** stanowiących niejednokrotnie przykry ciężar dla obu stron, zarówno zobowiązanej jak i korzystającej.

Znany działacz na polu społeczno - rolniczem, poseł **Hyla** wyraził następującą opinję o projektach tych ustaw.

— Ustawa, regulująca prawo własności rozparcelowanych gruntów, jest **koniecznością gospodarczą,** Rząd więc, wnosząc projekt takiej ustawy do sejmu, idzie **na rękę niezmiernie licznej rzeszy drobnego rolnictwa,** ułatwiając jednocześnie obrót ziemią, gdyż nieuregulowane tytuły własności są bardzo poważną przeszkodą do zwiększenia tego obrotu.

W obecnym stanie rzeczy zdarza się przecież, że grunty już sprzedane przez właścicieli większych obszarów, — grunty, które powinny być oddane z czystą hipoteką, pozostają **bez uregulowania** ze względu na nieprzezwyciężone trudności w rozkładzie długów hipotecznych. Zdarza się wreszcie, że nawet w tych wypadkach, gdy kupujący ziemię, weszli w posiadanie nowonabytych gruntów, pozostają jeszcze do przezwyciężenia takie trudności jak naprzykład niemożność zaciągania kredytów towarowych czy pieniężnych oraz niemożność pełnego rozporządzenia nowonabytym gruntem.

Również i projekt ustawy o zmianie **przepisów o uwłaszczeniu b. czynszowników,** b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców, ma niemałe znaczenie dla tej kategorji gospodarstw, które, ze względu na ogólnie ciężkie warunki, nie są w stanie regulować swych zobowiązań, określonych obecnie obowiązującą ustawą, dającą im możność wykupu gruntów.

Bardzo poważną wreszcie ulgą dla rolnictwa będzie ustawa, zmieniająca dotychczasowe przepisy o **zniesienie serwitutów, czyli służebności.** Obowiązujące w chwili obecnej rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z r. 1927, regulujące sprawę służebności, nie daje, jak wykazała dotychczasowa praktyka, możności **sprawiedliwego rozwiązania trudnych** zagadnień serwitutowych, zwłaszcza w tych wypadkach, gdy obie strony są członkami jednej gromady. Pozatem terminy wyznaczane tem rozporządzeniem na wyrąb lasu na działkach, przyznanych dla serwitutów, są zbyt krótkie, aby w czasach niesprzyjającej konjunktury rynkowej, strona korzystająca mogła wyrąbać i wywieźć swe drzewo.

Projekt nowej ustawy przewiduje już na wyrąb lasu okresy o wiele dłuższe, wprowadzając jednocześnie rygory, w tym kierunku, że niewycięcie lasu w tych znacznie dłuższych ulgowych okresach powoduje utratę służebności na tym drzewostanie. Muszę zaznaczyć tutaj, że **sprawy serwitutowe są załatwiane od dłuższego czasu,** jednakże proces ten, w obecnych warunkach, **trwa zbyt długo.** Tak więc w roku 1929 załatwiono — 469 takich spraw, w Głównym Urzędzie Ziemskim w roku 1930 — 367, w roku 1931 — 441, a w roku 1932 — 323. Obecnie pozostaje jeszcze do załatwienia blisko 2.500 tego rodzaju spraw, które nowa ustawa pozwoli załatwić sprawiedliwie dla obu stron.

W zakończeniu pos. Hyla stwierdził, że w chwili obecnej rozpatrywana jest sprawa wniesienia do sejmu **projektu noweli do ustawy scaleniowej z roku 1923.** Projekt tej noweli zmierza w kierunku przedłużenia dla rolników scalających swe grunty dotychczasowego dwuletniego ulgowego okresu w płaceniu podatków.

Ustawa kartelowa

Sąd Najwyższy — władzą sądową dla karteli

W ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem naczelnika wydziału administracyjno-prawnego p. Sokołowskiego odbyła się całodzienna narada w sprawie projektu ustawy kartelowej, z udziałem przedstawicieli: biura ekonomicznegoo, biura prawnego Rady Ministrów, przedstawicieli Rady Ministrów, ministerstwa przemysłu i handlu, **ministerstwa** spraw **wewnętrznych, ministerstwa rolnictwa, ministerstwa opieki** społecznej oraz **ministerstwa sprawiedliwości.**

Przedmiotem obrad był pierwotny projekt ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie ustawy kartelowej. Projekt ten został w wyniku konferencji zmodykikowany. M. in. zostało ustalone, że władzą sądową dla karteli ma być nie sąd kartelowy, jak to było przewidziane w pierwotnym projekcie, lecz Sąd Najwyższy. **Pozatem zostały znacznie obniżone wbrew poprzedniemu projektowi przewidziane ustawą kary.**

Na froncie gospodarczym

Dodatnie objawy na polskim rynku pieniężnym

Bank Gospodarstwa Krajowego oświetla położenie gospodarcze Polski za miesiąc grudzień roku ubiegłego jak następuje:

Zaznaczające się od połowy ubiegłego roku oznaki ustabilizowania się obecnej sytuacji gospodarczej świata utrzymują się dotychczas. Silny jeszcze w pierwszem półroczu spadek produkcji przemysłowej i obrotów handlowych został nagół zahamowany, a w najważniejszych pod względem gospodarczym krajach zaznaczył się nawet pewien ruch zwyżkowy w produkcji przemysłowej. Na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych utrzymywała się zwyżkowa tendencja kursów, podtrzymana przez dużą płynność i niskie stawki procentowe na rynku pieniądza krótkoterminowego.

Położenie rolniczych krajów w środkowej i południowo - wschodniej Europie jest trudniejsze, aniżeli krajów przemysłowych, wskutek dalszego pogorszenia na rynkach zbożowych i wytworów hodowli rolniczej. Wzrastające trudności w pokrywaniu coraz większych niedoborów w gospodarce publicznej w połączeniu z wysokiemi ciężarami z tytułu zadłużenia zagranicznego stanowią w tych krajach poważną przeszkodę w walce ze skutkami przesilenia gospodarczego.

Rolnictwo i przemysł

Ogólne położenie gospodarcze Polski nie doznało w końcu ubiegłego roku poprawy, gdyż położenie rolnictwa wskutek trwającego spadku cen zbóż i pogorszenia się zbytu innych artykułów produkcji rolniczej było w dalszym ciągu bardzo trudne. Jednocześnie stan produkcji przemysłowej obniżył się częściowo pod wpływem czynników sezonowych, w dużej jednak mierze wskutek trwających trudności zbytu. Zmniejszone zapotrzebowanie na rynku krajowym, jak również trudności w eksporcie spowodowały spadek wytwórczości górnictwa węglowego i hutnictwa żelaznego. Nieco korzystniej natomiast kształtowało się położenie przemysłu naftowego i hut cynkowych, które nagół zdołały utrzymać w grudniu poprzednie rozmiary produkcji i zbytu.

Jak zwykle w końcu roku, przemysł włókienniczy ograniczył ze względu na okres międzysezonowy zatrudnienie fabryk dość silnie, nie znajdując dostatecznego zbytu dla swoich wyrobów. Długotrwały zastój działalności inwestycyjnej i wpływy sezonowe wywołały, podobnie, jak w hutnictwie, dalszy spadek ruchu w branży metalowo- maszynowej.

Eksport materjałów i wyrobów drzewnych został w ciągu grudnia r. ub. utrzymany, ogólnie jednak położenie tej gałęzi ze względu na małe zapotrzebowanie drzewa w kraju i niski stan zatrudnienia pozostało niepomyślne.

Dodatni bilans handlowy

W związku ze zbliżającym się wiosennym sezonem nawozowym zwiększyła się nieco wytwórczość nawozów sztucznych, natomiast w niektórych innych działach przemysłu chemicznego stan obrotów i wytwórczość zmalały. Zatrudnienie w przemyśle spożywczym obniżyło się po zakończeniu kampanji w cukrownictwie i ograniczeniu pracy w innych zakładach tej gałęzi. Podobnie w przemyśle ceramicznym, cementowym i wapniarskim znaczna część zakładów została unieruchomiona po zakończeniu sezonu budowlanego.

Krótkotrwałe ożywienie przedświąteczne w handlu na rynku wewnętrznym ograniczyło się do nielicznych artykułów pierwszej potrzeby. Wskaźniki cen towarów obniżyły się dość silnie, przyczem rząd prowadził nadal intensywną akcję, zmierzającą do obniżki sztywnych cen artykułów przemysłowych. Obroty towarowe zagranicą w ciągu grudnia r. ub. zmalały wskutek spadku eksportu, czynne saldo bilansu handlowego utrzymane zostało jednak nadal.

Sezonowy wzrost liczby poszukujących pracy przybrał w grudniu r. ub. na sile, zaznaczając się większym przypływem bezrobotnych, zwłaszcza w grupie robotników budowlanych, robotników włókienniczych, wśród metalowców oraz górników, a także w grupie pracowników umysłowych.

Na tle omówionych trudności ogólnogospodarczych stan rynku pieniężnego Polski w końcu ubiegłego roku znamionuje szereg objawów dodatnich, które świadczą o postępie konsolidacji w tym dziale gospodarstwa narodowego.

Sytuacja walutowa polepszyła się znacznie, gdyż odpływ walut z Banku Polskiego ustał w drugiej połowie ubiegłego roku zupełnie, co dowodzi, że słuszna była polityka Banku Polskiego nieuciekania się do zarządzeń reglamentacyjnych. Stan rezerw kruszcowo - walutowych Banku Polskiego wykazuje w miesiącu grudniu dalszy wzrost. Ultimo roczne przeszło w bankach bardzo spokojnie, gdyż prawie wszystkie instytucje finansowe cechuje wysoki stan pogotowia kasowego. Trwający w ciągu 1931 roku duży odpływ wkładów ustał w r. 1932 całkowicie, a specjalnie należy pod kreślić, że w centralnej instytucji oszczędnościowej, Pocztowej Kasie Oszczędności, nastąpił znaczny wzrost wkładów oszczędnościowych, stanowiąc w skali rocznej największy przyrost wkładów w okresie 9-letniej działalności P. K. O. Na rynku papierów wartościowych wzrosło zainteresowanie dla pożyczek państwowych, natomiast kursy prywatnych papierów procentowych, podlegających konwersji, obniżyły się silnie, zaś kursy papierów, emitowanych przez banki państwowe, nie wykazują w dalszym ciągu żadnych wahań, przyczem podkreślić trzeba wzrost zainteresowania temi papierami.

Polska nad Bałtykiem

Odczyt Herriota w Paryżu

B. premjer Herriot wygłosił w Paryżu odczyt na temat stanowiska Francji wobec Europy wschodniej.

Mówiąc o Posce, Herriot przypomniał więzy intelektualne, jakie istnieją oddawna między Francją a Polską. Polska — mówił — powołana jest w porozumieniu z Francją do odegrania ważnej roli w sprawach związanych z Bałtykiem.

Przechodząc do omówienia stosunku Francji do Rosji, Herriot podkreślił, że nie należy zajmować się nigdy wewnętrzną polityką i ustrojem innych państw. Francja nie może pozostać obojętną wobec Rosji, i nawet, gdyż sprawa rosyjska tembardziej się zajmować, że Sowiety stanowią teraz jedną z największych potęg militarnych. Rosja powołuje rok rocznie 1.200.000 rekrutów: 400 tys. do armji czynnej, 800.000 dla armji terytorjalnej.

O ile się pomyśli komu Rosja na wypadek konfliktu udzieli ewentualnego poparcia zbrojnego, to mamy się prawo być niespokojnym i postawić sobie pytanie, czy też nie należałoby w tej sprawie poczynić czegoś ze strony Francji.

Pod naciskiem właśnie tej troski — zaznacza Herriot — podpisał on wówczas, gdy był premjerem, sowiecko-francuski pakt o nieagresji już po podpisaniu analogicznego paktu przez Polskę i w pełnem porozumieniu z Rumunją.

Królewska para jugosłowiańska w Rumunji

Od kilku dni bawi w Rumunji jugosłowiańska para królewska. W czasie pobytu w Rumunji królestwo Jugosłowiańscy zwiedzili m. in. w towarzystwie króla Karola rumuńskiego i następcy tronu ks. Michała wielką rafinerję nafty Campina. Na zdjęciu naszem widzimy króla jugosłowiańskiego Aleksandra (2) króla Karola rumuńskiego (3) i księcia Michała (1), zwiedzających rafinerję.

Sejmowa komisja przyjęła budżet

w trzeciem czytaniu

Sejmowa komisja budżetowa dokonała trzeciego czytania preliminarza budżetowego na rok 1933/34. W budżecie Sejmu przyjęto poprawki sprawozdawcy posła Czernichowskiego, zwiększające wydatki na bibljotekę sejmową o 2.040 zł. przy jednoczesnem zmniejszeniu o taką samą sumę wydatków specjalnych. W dochodach zmniejszono wpływ z hotelu poselskiego o 20.000 złotych. W budżecie ministerstwa spraw wewnętrznych zmieniono nazwę paragrafu kary administracyjne na grzywny. Poprawka ta uzasadniona jest zmianą odpowiedniej ustawy.

W budżecie ministerstwa rolnictwa i reform rolnych przyjęto poprawki referenta, zmniejszające wydatki w dziale lasów państwowych: o 708.000 wydatki na administrację, o 125.000 zł wydatki gospodarcze, o 1.950.000 zł wydatki inwestycyjne, o 314.150 zł wydatki różne i o 623.000 zł różne odpisy. W monopolu spirytusowym dokonano pewnych przesunięć w granicach 120.000 zł w ten sposób cały preliminarz budżetowy przyjęto w trzeciem czytaniu.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się w poniedziałek. Na porządku dziennym znajduje się projekt ustawy skarbowej oraz referat generalny posła Miedzińskiego.

Rokowania handlowe polsko-włoskie

Rokowania handlowe polsko-włoskie, prowadzone w grudniu roku ub. w Rzymie przerwane zostały na okres świąteczny. Rokowania polsko włoskie mają być wznowione w najbliższych dniach. Członek delegacji polskiej radca ministerstwa przemysłu i handlu p. Łada wyjechał już z Warszawy do Rzymu, celem przeprowadzenia wstępnych prac przygotowawczych. — Polskiej delegacji przewodniczy p. wiceminister Doleżal.

Plan finansowy

Banku Gospodarstwa Krajowego

Pod przewodnictwem prezesa dr. Romana Góreckiego odbyło się posiedzenie rady nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego, na którem rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie z wykonania planu gospodarki finansowej Banku za czwarty kwartał roku ubiegłego. Następnie rada zatwierdziła plan finansowy Banku na pierwszy kwartał roku bieżącego, jak również załatwiła szereg spraw bieżących.

Prezes NIK.

u Pana Prezydenta Rzplitej

Pan Prezydent Rzplitej przyjął w dniu 27 bm. prezesa Najwyższej Izby Kontroli, dr. Jakóba Krzemieńskiego. Prezes Krzemieński przedłożył Panu Prezydentowi sprawozdanie o bieżących pracach kontroli państwowej.

Pawilon polski na wystawie w Chicago

Izba Handlowa Polsko-Amerykańska w Warszawie otrzymała wiadomość ze Stanów Zjednoczonych, że Polska Spółka Architektoniczna w Chicago pf. Lazarewicz i Tucker przystępuje do budowy pawilonu polskiego na terenie wystawy chicagowskiej. Dla wystawców z Polski zarezerwowano 4 tys. stóp kwadratowych w cenie 4 dolarów za stopę. Otwarcie wszechświatowej wystawy w Chicago nastąpi 1 czerwca rb. i trwać będzie do listopada.

Ajent G. P. U. w Watykanie

Afera Dejbnera w komisji „Pro Russia"

Kilka dni temu zamieściliśmy rewelacyjną wyrwet w swej grozie wiadomość o zdemaskowaniu ajenta G. P. U. w Watykanie, działającego w komisji „Pro Russia". Okazało się mianowicie, że sekretarz osobisty ks. arcybiskupa d'Herbigny, przewodniczącego tejże komisji, niejaki ksiądz(!) Aleksander Dejbner był ajentem moskiewskim. Uciekł on, jak krążą pogłoski z Rzymu — do Berlina(!), gdzie wziął „ślub" z komunistką rosyjską, poczem udał się do Sowietów, zabierając ze sobą ważne dokumenty komisji „Pro Russia".

„Gazeta Polska" z 28 bm. zamieszcza następujące bliższe dane tyczące się tego zdradziecka: „Wykryty ajent G. P. U. w sekretarjacie osobistym biskupa d'Herbigny w Rzymie, ksiądz wschodniego obrządku Aleksander Dejbner jest synem również księdza Jana Dejbnera z Petersburga. Jan Dejbner, prawnik, za czasów carskich będąc naczelnikiem ziemskim w saratowskiej guberni, potajemnie przyjął katolicyzm i ożenił się ze Szwajcarką-katoliczką. Gdy ówczesny gubernator saratowski, późniejszy premier Stołypin, o tem się dowiedział, wycofał go z prowincji i wziął do swej kancelarji na osobistego sekretarza. Uzyskawszy urlop, Dejbner wyjechał zagranicę, w ciągu 3 miesięcy(?) odbył studja teologiczne we Lwowie i przyjął święcenia kapłańskie. Wróciwszy do Saratowa w dalszym ciągu pełnił funkcję sekretarza Stołypina. Gdy Stołypin został ministrem spraw wewnętrznych — zabrał ze sobą do Petersburga Dejbnera, ale tu się wykryło jego kapłaństwo i Stołypin był zmuszony od siebie go usunąć. „Tolerowałem nielegalne przejście na katolicyzm, ale nie mogę mieć przy moim boku katolickiego księdza" — powiedział mu premjer i odtąd Dejbner żył jako kapłan wschodniego obrządku(?).

Jednym z synów ks. Jana Dejbnera, bardzo niepodobnym do ojca, jest Aleksander, który urodzony w katolicyzmie, po skończeniu katolickich studjów teologicznych w Konstantynopolu — po wielkiej wojnie — przyjął święcenia kapłańskie w obrządku katolicko - wschodnim. Szczegóły te podkreślamy, gdyż Aleksander Dejbner w parę lat później przyjął prawosławie, a następnie ponownie wrócił do katolicyzmu i zamieszkał w Rzymie.

W przyszłości pokaże się, ile szkód i jakie poczynił ajent G. P. U., który, jak dowiadujemy się obecnie, powodował ażeby resztek rozbitków polskich księży, dogorywającego Kościoła w Rosji.

Prasa japońska w Chinach

Od kwietnia rb. otrzymały Chiny ze Stanów Zjednoczonych 150 aeroplanów bojowych. Pozatem Chiny posiadają 200 samolotów wojskowych, które Ameryka postawiła do ich dyspozycji wraz z pilotami amerykanami. Nie wolno nam przeoczać tego faktu (Tokio-Zizi).

Za przestępstwa przeciw państwu

Zakres działania sądów wojskowych

W związku z wejściem w życie nowego kodeksu karnego wojskowego podkreślić należy, że obecnie wojskowym sądom **podlegają** za przestępstwa, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o karach za szpiegostwo i inne przestępstwa przeciw Państwu:

1) osoby, które na zasadzie stosunku publiczno - prawnego lub umownego pełnią **służbę w poszczególnych działach administracji wojskowej** jak np. urzędnicy, urzędniczki, niżsi funkcjonarjusze, a nawet robotnicy — o ile popełnili te przestępstwa w czasie trwania tego stosunku;

2) osoby, zatrudnione w przedsiębiorstwach przemysłowych publicznych i prywatnych, a więc kierownicy, pracownicy umysłowi i fizyczni, stróże i t. p. — o ile popełnili te przestępstwa w związku z wykonywaniem umowy lub zlecenia co do dostawy przedmiotów zaopatrzenia wojska.

Powyższe osoby poddane zostały (rozkazem dowódcy Okręgu Korpusu Nr. 8 jako d-cy właściwego dla Wojskowego Sądu Okręgowego nr. 8 w Grudziądzu) **postępowaniu doraźnemu w sądach wojskowych.**

1) **za ujawnienie — wiadomości i dokumentów,** które ze względu na dobro Państwa Polskiego należy zachować w tajemnicy przed rządem obcego państwa — obcemu rządowi lub osobie w jego interesie działającej, albo innej osobie w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa, lub jego sił zbrojnych;

2) **za zbieranie powyższych wiadomości,** uzyskanie lub staranie się o uzyskanie powyższych dokumentów, lub zapoznanie się z niemi, sporządzanie planów, szkiców lub wizerunków budowli lub urządzeń wojskowych, do których wstęp jest wzbroniony — w celu narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, albo celem ujawnienia lub zakomunikowania ich rządowi obcego państwa lub osobie w jego interesie działającej, jeżeli wiadomości te były sprawcy dostępne wskutek podjęcia się pracy dla Państwa lub ze względu na urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe;

3) **za komunikowanie obcemu rządowi lub osobie** w jego interesie działającej, jakichkolwiek wiadomości lub dokumentów dotyczących wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, albo wiadomości, dokumentów, dotyczących stosunków politycznych, dyplomatycznych lub gospodarczych Państwa Polskiego wiedząc, że mogą być użyteczne obcemu rządowi na wypadek wojny lub w jego nieprzyjaznych dla Państwa Polskiego działaniach lub zamierzeniach — o ile sprawca działał z naruszeniem obowiązków urzędu publicznego lub służby publicznej.

Port rybacki w Pucku

Wśród wielu dzieł wystawionych w zimowym salonie Towarzystwa Zachęty do Sztuk Pięknych w Warszawie zwraca ogólną uwagę „Port rybacki w Pucku" pendzla znanej artystki p. Krzyżanowskiej.

Projekty nowych ustaw

W łonie rządu odbywają się obecnie końcowe prace nad szeregiem projektów ustawodawczych, które wniesione będą do Sejmu jeszcze w czasie obecnej sesji budżetowej.

M. in. przygotowywana jest zapowiedziana przez min. Zarzyckiego ustawa kartelowa — prace nad tą ustawą znajdują się obecnie w stadjum ostatecznych uzgodnień między zainteresowanemi ministerstwami. Nadto opracowywany jest projekt ustawy prasowej, projekt ustawy aptekarskiej, oraz szereg projektów z dziedziny ustawodawstwa finansowo-rolnego, — m. in. ustawa o konwersji pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego, udzielonych najsłabszym finansowo pożyczkobiorcom w związku z parcelacją.

Umowa handlowa z Anglją

Biuro traktatowe w imieniu Rady Traktatowej samorządów i organizacyj gospodarczych przedstawiło czynnikom miarodajnym postulaty w związku ze spodziewaną rewizją traktatu handlowego Polski z Wielką Brytanją. Jak wiadomo, sprawa zrewidowania dotychczasowej umowy handlowej z Anglją, stała się aktualna zarówno wobec zmian w polityce handlowej zagranicznej Wielkiej Brytanji, jak również wobec wejścia w życie na jesieni rb. nowej polskiej taryfy celnej.

Zgon powstańca

W Pecs na Węgrzech zmarł w 101 roku życia Józef Hubert urodzony w Krakowie uczestnik powstania polskiego w 1848 roku Hubert zbiegł po upadku powstania na Węgry. Pogrzeb jego stał się prawdziwą manifestacją przyjaźni węgiersko-polskiej i odbył się przy udziale olbrzymich tłumów ludności Pecs i okolicy.

Delegat Polski w Biurze Pracy w Genewie

Pan Prezydent Rzplitej podpisał dekret, mianujący dr. Stanisława Jurkiewicza, b. ministra pracy i opieki społecznej, delegatem rządu polskiego do Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy w Genewie.

Stałem miejscem pobytu delegata Polski do Rady Administracyjnej MBP będzie Warszawa

Obwiepol niemiecki działa

Prowadząc dalej antysemickie manifestacje na uniwersytecie wrocławskim przeciwko profesorowie Cohnowi, narodowi socjaliści rozpoczęli systematyczną akcję terorystyczną, — zmierzającą do przerwania wszelkich wykładów na tej uczelni. W szeregu sal wykładowych rzucono bomby cuchnące i spowodowano wybuch nowej petardy dla wywołania paniki.

W Czechosłowacji o Pomorzu

Odczyt w Pradze o polskich portach

W tym samym czasie, gdy propaganda niemiecka rozwinęła najrozleglejszą działalność, skierowaną zwłaszcza przeciwko Polsce, czechosłowacka, opinja publiczna żywo interesuje się wszystkiem, co ma łączność z Pomorzem i obu portami polskiemi: Gdańskiem i Gdynią. Coraz częściej w prasie czechosłowackiej spotykamy artykuły, w których różni publicyści przedstawiają **stanowisko Polski i poświęcają obszerne uwagi o Pomorzu**, odpierając argumenty propagandy niemieckiej.

Niedawno odbył się w Pradze staraniem polsko - czechosłowackiego Towarzystwa odczyt **na temat spraw polskich.** Odczyt zagaił p. Konsul **Matouszek**, który wskazał na konieczność **popularyzacji spraw polskich** w społeczeństwie czechosłowackiem, poczem udzielił słowa prelegentowi p. Rudolfowi Pilatowi dyrektorowi Masarykowej Akademji Pracy, który wygłosił odczyt **„O polskiem Pomorzu".** Odczyt jego był nadzwyczaj ciekawy, ze względu na to, że przedstawił **historyczny rozwój Pomorza** od samego początku. Cyframi wykazał prelegent, **że Pomorze to odwieczna ziemia polska, na której Niemcy byli tylko przybyszami.** Cyfrowo zobrazował również stosunki narodowościowe i szkolne w tym kraju w obecnych czasach, wskazując na prawa, z jakich korzysta tamtejsza mniejszość niemiecka. Prelegent porównał przy tej sposobnośći **położenie Niemców w Polsce z położeniem mniejszości polskiej w Niemczech.**

Drugą część wieczoru wypełnił odczyt dyrektora przedstawicielstwa polskich kolei i portów Gdyni i Gdańska w Pradze p. radcy ministerjalnego Jana Butlera na temat: „porty polskie: Gdynia i Gdańsk". Interesujący ten odczyt, w którym prelegent cyfrowo zobrazował rozwój obu portów i ruch handlowy w dzisiejszych czasach wysłuchany był z wielką uwagą. P. radca Butler jasno i rzeczowo wykazał, jakie korzyści przynieść może Gdynia dla czechosłowackiego świata kupieckiego, który coraz to bardziej poczyna się interesować tym portem.

Demonstracja taksówek w Wiedniu

pod hasłem zniżenia podatku od benzyny

Wiedeń w ubiegły piątek był widownią niezwykłej demonstracji. Deputacja przedsiębiorców i szoferów automobilowych udała się do ministerstwa skarbu, aby domagać się zniżenia podatku od benzyny. Dla wywarcia presji w sprawie żądań szoferów **stanęły niespodziewanie wszystkie taksówki na placu Świętego Szczepana i na wszystkich pobliskich ulicach.** W ciągu krótkiego czasu cały plac św. Szczepana i okoliczne ulice zostały **zablokowane taksówkami.** Stanęły także autobusy, których centrum stanowi właśnie plac św. Szczepana Cała komunikacja w centrum miasta została w ten sposób uniemożliwiona. Blokada taksówek zwiększała się coraz bardziej, gdyż nadjeżdżące taksówki zatrzymywano **a pasażerów zmuszano do wysiadania.** Policja, zaskoczona znienacka **demonstracją, była bezradna.** W ciągu popołudnia **aresztowano 1?** członków **komitetu kierującego demonstracją.** Wreszcie zarządzony został alarm garnizonu wiedeńskiego. Poszczególne oddziały obsadziły teren demonstracji. **Policja postawiła demonstrantom ultimatum,** że albo zaniechają demonstracji albo taksówki, znajdujące się na ulicach będą usunięte przymusowo.

Deputacja szoferów, która zgłosiła się do ministra skarbu **nie została przyjęta.** Oświadczono jej, że jak długo trwać będzie blokada w centrum miasta, deputacja nie zostanie przyjęta.

W godzinach wieczornych sytuacja była jednak bardzo poważna, gdyż elementy radykalne przedmieść poczęły się gromadzić w centrum miasta.

Oddziały wojskowe obsadziły gmachy publiczne.

Wskaźnik cen za grudzień

wykazał wzrost na artykuły kartelowe

Jak komunikuje ministerstwo przemysłu i handlu, na podstawie danych Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen,, wskaźnik cen hurtowych, obliczony na koniec grudnia ubiegłego roku, wykazał w porównaniu do poprzedniego miesiąca dalszy spadek, a mianowicie z 61 proc (porównaniu do przeciętnej w roku 1928 — 100) do 59,8 proc. czyli o 2 procent .

Spadek cen ogniskował się przedewszystkiem wśród artykułów żywnościowych półfabrykatów przemysłowych. Z tych podkreślić należy ceny nabiału, które spadły w grudniu o 14 proc., ziemiopłodów o 7 proc., mineralnych materjałów budowlanych o 6 proc., drzewa obrobionego o 5 proc., przędzy o 4 proc., skór wyprawionych o 7 proc.,

Należy zaznaczyć przytem, że stosunek wskaźnika cen artykułów skartelizowanych do nieskartelizowanych surowców i półfabrykatów wykazał dalszy wzrost z 2,05 do 2,10. Natomiast stosunek cen artykułów sprzedawanych do nabywanych przez rolnictwo wykazał dalszy spadek, a mianowicie z 0,55 do 0,51.

Na zasiłki dla bezrobotnych

Pod przewodnictwem wiceministra opieki społecznej p. Kazimierza Rożnowskiego, odbyło się posiedzenie zarządu głównego Funduszu Bezrobocia. Na posiedzeniu tem uchwalono na wniosek komisji budżetowej preliminarza F. B. na miesiąc luty. Przewiduje on m. in. na zasiłki ustawowe dla bezrobotnych robotników 2.693.030 zł., przyczem przypuszczalna liczba robotników, uprawnionych do pobierania ustawowych zasiłków z Funduszu Bezrobocia, wyniesie około 60.000 osób.

Po stronie wpływów przewidziana jest na luty suma 3 milj. zł. z tytułu wkładek i ustawowej dopłaty ze skarbu państwa.

Zniżka na giełdach

Światowe giełdy papierów wartościowych cechowała w tygodniu ubiegłym ogólna niechęć do zawierania tranzakcyj i dość znaczny spadek kursów, który zaznaczył się szczególnie w pierwszych dniach. Pod koniec tygodnia nastąpiła na giełdach przeważnie zwyżka notowań, która jednakże nie pokryła strat, poniesionych na początku okresu sprawozdawczego.

Międzynarodowy wskaźnik akcyj, obliczony na podstawie wskaźników 10 najpoważniejszych giełd wynosił, biorąc za podstawę rok 1927 — 100, na dzień 21 stycznia rb. 38,9, wobec 39,2 na 14 stycznia, 39,3 na 7 stycznia rb, 39 na 31 grudnia ub. roku i 115,9 na początku roku 1929

Zagranica o budżecie polskim

„Wiener Wirtschafts Woche" zamieszcza artykuł o budżecie państwa polskiego, zaznaczając, że minister Skarbu Zawadzki czyni skuteczne starania, by przez zarządzenia oszczędnościowe doprowadzić budżet do równowagi. — Rząd polski odrzuca energicznie wszystkie projekty zmierzające do zamaskowanej lub jawnej inflacji i podkreśla konieczność utrzymania stałości waluty i równowagi budżetu.

Zamówienia holenderskie w Łodzi

Bawił w Łodzi prezes Izby Handlowej Polsko — Holenderskiej, — celem sfinalizowania rokowań w sprawie wykonania zamówień holenderskiego Domu Holdingowego. Jak wiadomo wzamian za owoce południowe Dom zakupuje w Łodzi partje towarów bawełnianych drukowanych, półwełnianych oraz konfekcję i koszule. W wyniku bowiem przeprowadzonych bezpośrednio rozmów z zainteresowanemi firmami wszystkie oferty zostały uzgodnione i transakcja ta zostanie w dniach najbliższych ostatecznie zakończona.

Wywóz żyta

W okresie pierwszych pięciu miesięcy bieżącego roku rolniczego, tj. od 1 sierpnia 1932 roku do 1 stycznia 1933 roku, sprzedane zostały następujące ilości żyta polskiego: ogółem wywieziono, względnie zakontraktowano 155 tys. ton, w tem dostawy do Danji wyniosły 4? ton, do Belgji 36 tys. ton, do Holandji 20 tys. ton, do Niemiec 25 tys., do Finlandji 3 tys. ton do Francji 1,7 tys. do Norwegji 500 ton i do Szwecji 350 ton; dostawy do portów obliczane są na 25 tys. ton.

Biała trucizna

W Zurychu wykryto wielką aferę handlu narkotykami. *45 aptekarzy zostało oskarżonych* o wydawanie narkotyków na nieważne lub sfałszowane recepty.

KRONIKA

wtorek 31 stycznia

TORUŃ

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek Martyny
Wtorek Piotra

— **Nocny dyżur aptek.** Do środy, 1 lutego włącznie dyżuruje Apteka Centralna, ul. Chełmińska. Na Bydgoskiem: św. Anny, Mickiewicza 98. Na Mokrem: „Pod Łabędziem", Kościuszki 15.

REPERTUAR TEATRU:

Poniedziałek 30 bm. teatr nieczynny.

Wtorek, 31 bm. o godz. 20 — „Żonaty kawaler".

Środa, 1. 2. o godz. 20 — „Żołnierz Królowej Madagaskaru".

REPERTUAR KIN:

Mars — „Czar jej oczu".
Światowid — „Rome—Express".
Palace — Kochanka z Tahity.
Lux — „Zemsta nietoperza".
Corso — „W sidłach przestępcy" i „Miljon".

Z miasta

— **Towarzystwo Czytelni Ludowych**, tak jak wszystkie instytucje społeczne, znalazło się obecnie w trudnem położeniu finansowem. Aby zasilić kasę. Towarzystwo postanowiło urządzić dnia 2 lutego pierwszy wielki five-o'clock i dancing towarzyski w salach restauracji hotelu „Polonji". Komitet żywi nadzieję, że społeczeństwo toruńskie poprze tę imprezę, przybywając jak najliczniej w czwartek, dnia 2 lutego do sali „Polonji". Orkiestra wyborowa. (0176)

— **Dancing Coctail-Party.** W salach Kasyna Garnizonowego przy ul. Żeglarskiej odbędzie się w nadchodzącą sobotę dnia 4 lutego dancing Coctail-Party, urządzony staraniem Komitetu Popierania Teatru. Dancing ten zapowiada się świetnie. Wstęp tylko za zaproszeniami. Czysty zysk przeznaczony zostanie na zasilenie funduszu teatralnego.

— **Kursy wieczorne dla dorosłych gotowania i szycia rozpoczną się dnia 1 lutego.** — Wpisy codziennie od 11—13 i 16—18 w sekretarjacie Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej — Toruń, Strumykowa 4. 187

— **Odczyt w Towarzystwie Prawniczem.** W poniedziałek, 30 stycznia 1933 r. o godz. 16 w sali nr. 41 Wydz. II. karn. Sądu Apel. w Toruniu p. dr. Czesław Skarbek wygłosi referat pod tytułem „Uszkodzenia ciała według K. K. 1932 r. w świetle medycyny sądowej". O liczny udział uprasza Tow. Prawnicze. Zarząd

Ping-pong

Z. M. P. „Jedność" — T. K. S. Gryf 6:8.

Toruńska „Jedność" rozegrała swój pierwszy mecz ping-pongowy z dość silną drużyną, przegrywając nieznacznie w stosunku 6:8. Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco: 1) Szumski (J) — Winiarski (Gryf) 6:3, 4:6; 2) Polakiewicz (J) — Drążkowski (G) 6:1 6:4; 3) Sadowski B. (J) — Zieliński (G) 1:6 5:7; 4) Sadowski A. (J) — Bruzdowski (G) 6:3 6:3; 5) Kamiński A. (J) — Kamiński (G) 5:7 2:6; 6) Sadowski L. (J) — Czajkowski (G) 4:6 6:8; 7) Katlewski (J) — Wierzelewski (G) 6:2 2:6.

Z. M. P. „Jedność" — K. S. Jacobia 12:2.

Drugi występ „Jedności" rozegrany w czwartek w spotkaniu z K. S. Jacobią zakończył się pewnym zwycięstwem 12:2. Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco: 1) Jaśniewski (Jedn.) — Studziński (Jac.) 6:4 12:10; 2) Polakiewicz (J) — Bednarski (Jac.) 6:0 6:3; 3) Kamiński (J) — Weber (Jac.) 6:1 6:1; 4) Sadowski (J) — Dąbrowski (Jac.) 2:6 1:6; 5) Sadowski L. (J) — Łukaszewski (Jac.) 6:0 6:4; 6) Katlewski (J) — Kwiatkowski (Jac.) 6:1 6:2; 7) Sadowski B. (J) — Stachewicz (Jac.) 6:0 6:2.

Śmierć dwóch robotników pod gruzami zawalonego muru przy Rzeźni

Epilog katastrofy przed Sądem Apelacyjnym

Wczoraj rozpoczęła się przed Sądem Apelacyjnym ponowna rozprawa przeciwko technikowi budowlanemu miejskiemu *Radomickiemu i* przedsiębiorcy budowlanemu *Szmidtowi*, oskarżonym o *spowodowanie śmierci dwóch ludzi z niedbalstwa, w związku z katastrofą* zawalenia się muru przy rzeźni miejskiej.

Trybunałowi przewodniczy wiceprezes S. A. *Klank* przy współudziale sędziów S. A. *Kolarza i Dudykiewicza*. Protokół prowadzi apl. *Śmieszny*, Oskarża wiceprokurator S A. *Bienkowski*.

Do obecnej rozprawy powołano tylko 3 świadków: Prezydenta miasta p. Bolta, syndyka miejskiego Tomaszewskiego i poljera przedsiębiorcy Szmidta. Jako rzeczoznawcę powołano inż. *Niekrasza.*

Po odczytaniu obszernie umotywowanego wyroku pierwszej instancji, mocą którego *zasądzono Radomickiego i Szmidta po jednym roku więzienia* (na podstawie amnestji obniżono oskarżonym do 6 miesięcy) i odczytaniu uzasadnienia apelacji, przystąpiono do przesłuchania oskarżonych.

Oskarżeni do winy się nie poczuwają.

Po przesłuchaniu oskarżonych przystąpiono do przesłuchiwania świadka prezydenta p. Bolta.

Świadek zeznaje, że za wykonanie robót był odpowiedzialny przedsiębiorca Szmidt, *Radomicki zaś miał tylko nadzór gospodarczy*.

Przewodniczący zwraca świadkowi uwagę, na sprzeczność między par 6 a par. 3 umowy zawartej między bud. Szmidtem a Magistratem

Świadek udzielił wyjaśnień, poczem zeznawał w dalszym ciągu. Zeznania świadka prezydenta Bolta w niczem nie odbiegały od zeznań złożonych przezeń w czasie pierwszej rozprawy.

Po przerwie zeznawał poljer Szmidta *Ciewiński.*

Oskarżony Radomicki wskutek pewnych nieścisłości w zeznaniach tego świadka przedkłada przewodniczącemu dziennik robót przez siebie prowadzonych.

Z kolei zeznaje świadek syndyk Tomaszewski Na pytanie przewodniczącego co do umowy zawartej między Magistratem a Szmidtem świadek stwierdza, że zasadniczą umowę robił Radomicki, świadek opracował stronę prawną.

Rzeczoznawca inż. Niekrasz żadnych zasadniczych zmian do swego orzeczenia nie wprowadził.

Po przesłuchaniu rzeczoznawcy zabrał głos prokurator domagając się zatwierdzenia wyroku pierwszej instancji.

Uwolnienie oskarżonych

Obrońcy prosili o uniewinnienie oskarżonych

Po przemówieniach obrońców przerwano rozprawę do soboty.

W sobotę po replice prokuratora i obrońców Sąd ogłosił wyrok *uniewinniający oskarżonych Radomickiego i Schmidta* od oskarżenia.

W uzasadnieniu Sąd przyszedł do przekonania że jakkolwiek fundament nie był zbudowany do pełnej głębokości, to jednak mur stał — dziś nawet stoi — część tego muru, pobudowanego na płytszym fundamencie. Całkowitą więc winą zawalenia się muru było podkopanie go przez botników kolej. i przedsiębiorcy kolejowego który nie przypilnował robotników by nie wybierali ziemi z pod fundamentów. W tym wypadku mur zawalił się tylko na przestrzeni podkopów i całą winę ponosi przedsiębiorca kolejowy Jurkowski.

Dla tych powodów Sąd oskarżonych uniewinnił.

Od wyroku tego prokurator Bienkowski założył kasację.

Walne zebranie Związku Emerytów w Toruniu

W sali Strzelnicy przy ul. Przedzamcze odbyło się doroczne walne zebranie Związku Emerytów Państwowych.

Obradom przewodniczył p. **Jan Grochowski** Po załatwieniu formalności wstępnych członkowie zarządu zdawali kolejno sprawozdania z działalności zarządu w roku ubiegłym, a więc prezes p. Parzybok, i skarbnik p. Glich. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej przedłożył przewodniczący komisji p. Ścisłowski. W wyniku krótkiej dyskusji nad sprawozdaniami uchwalono jednogłośnie ustępującemu Zarządowi absolutorjum.

Po przerwie przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Prezesem wybrany został p. radca **Józef Ratajski**. W skład Zarządu weszli ponadto pp. Żelazny jako wiceprezes, Jaremko sekretarz, Glich, skarbnik, oraz jako członkowie pp. Marchlewicz, Machnikowski, Ścisłowski, Piórkowski i Grochowski. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Widzgowskiego, Szynklewskiego i Kwiecińskiego.

Głównym punktem obrad była sprawa przystąpienia Związku do Stow. Urzędn. państw. w Warszawie. Sprawę tę po krótkiej dyskusji odroczono do następnego plenarnego zebrania a to w celu dokładnego zapoznania się z statutem S. U. P.

Po omówieniu szeregu spraw natury organizacyjnej zebranie zakończono.

Z Teatru

— **„Żonaty kawaler".** We wtorek, o godz. 20-tej po raz trzeci przyjęta z entuzjazmem na dwu pierwszych przedstawieniach wyborna komedja muzyczna w 3 akt. Fr. Fiszel'a p. t „Żonaty Kawaler", w której święci tryumfy jej reżyser, twórca tytułowej roli Władysław Ilcewicz. Wspaniała wystawa art. mal. Karnieja podnosi wartość tego pełnego humoru widowiska, urozmaiconego piękną muzyką.

Z obchodów gwiazdkowych

Wspólny opłatek Harcerstwa Toruńskiego

Ostatnio odbył się wspólny opłatek harcerstwa toruńskiego w auli Gimnazjum żeńskiego przy udziale delegatów wszystkich drużyn harcerskich żeńskich i męskich, przedstawicieli Zarządu Oddziału Pomorskiego, oraz Koła Przyjaciół Harcerstwa, które było inicjatorem tej pięknej uroczystości.

Uroczystość zaszczycili swą obecnością p. Gen. **Pasławski** Dca O. K. VIII., przewodniczący Oddziału Pomorskiego Związku Harcerstwa Polskiego i przedstawiciel p. Wojewody pomorskiego — p. Wicewojewoda Dr. **Seydlitz.** Dostojnych gości powitała w imieniu Koła Przyjaciół Harcerstwa p. prof. **Müllnichowa**, poczem Ks. proboszcz **Pączek**, po przemówieniu, w którem nawiązał do 70-tej rocznicy powstania styczniowego, odprawił uroczystą kolendę.

Łamanie opłatka zapoczątkował Ks. proboszcz Pączek. W bardzo serdecznym nastroju składano sobie życzenia pod choinką gorejącą rzęsistem światłem.

Dalszym gwoździem programu była herbatka z „przynależnościami" w karne szeregi których stanęły w zgodnym ordynku różne babki, ciastka i kanapki. Herbatka urozmaicona była koncertem orkiestry instrumentalnej harcerskiej 3 pomorskiej drużyny żeglarskiej. Po części oficjalnej rozpoczęły się gry towarzyskie oraz tańce — do których przygrywała bardzo udatnie wspomniana orkiestra.

Ku czci Pana Prezydenta Mościckiego

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet wespół z Legjonem Młodych urządza w dniu 1 lutego b. r. z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, uroczystą akademją.

Akademja odbędzie się w lokalu Z. P. O. K. przy ul. Łaziennej 24. Akademja rozpocznie się o godz. 20.

Na ringu

W. C. Z. S. Gryf — Zw. Strzelecki

Zawody bokserskie WCZS Gryf — Związek Strzelecki odbędą się w czwartek, dnia 2 lutego br. godz. 12 w południe w kinie Mars, w wagach od papierowej do półciężkiej.

Zawody zapowiadają się bardzo ciekawie. W barwach Gryfu występuje p. Grenda, wicemistrz Pomorza, Serożyński, Ernest, Zacharek i inni, a w barwach Z. S. byli mistrzowie Pomorza, bracia Grabowscy, Szaładziński, Kamiński, Matuszewski i inni.

Zawody narciarskie odbędą się 2 lutego

Zawody narciarskie, które miały się odbyć 30 bm. odbędą się dnia 2 lutego o godz. 14. Start i zbiórka zawodników przy ostatnim przystanku tramwajowym na szosie Chełmińskiej w pobliżu dworca północnego.

Zgłoszenia przyjmuje Okręgowy Ośrodek Wychowania Fizycznego do dnia 31-go stycznia.

Wieczory teatralne

„Żonaty kawaler"

Komedja muzyczna w 3 aktach Franciszka Fiszera

Nareszcie! Publiczność toruńska odnalazła swój teatr, swoją komedję. Oddawien dawna nie pamiętam takiego duchowego kontaktu między sceną a publicznością. Rozentuzjazmowane kobiety miały wypieki na twarzy. Za każdym śpiewno - tanecznym fragmentem widownia krzyczała „bis!" na słowa nieśmiałej krytyki nie można się było odważyć...

I wogóle publiczności było dużo, że aż dziw, święto jakie, czy co? Oczywiście nazwa „komedja muzyczna" jest trochę przeholowana w pretensjonalności, ale tego też nikt poważnie nie brał, bo wogóle nikt nie zdołał powagi utrzymać w ciągu całego wieczoru.

Mecenasi z pierwszego rzędu foteli, stali bywalcy teatralni, śmiali się z groteskowych kawałów, aż im się brzuchy trzęsły.

Bo i czego tam nie było: rzeźnik z Bydgoszczy, profesor z Poznania, no i musiał być warszawista, taki trochę dzwoniec, „żonaty kawaler", była i kokotka przemiła — acz zbyt małą miała rolę — były pretensjonalne córki dorobkiewicza, no wogóle było wesoło.

Józef Cornobis, jako rzeźnik miał prześlicznie połyskującą łysinę i całą zresztą charakteryzację doskonale dopasowaną do rubasznych dowcipów rzeźnickich, a grał zupełnie beztrosko i szczerze.

Jan Lenczewski stworzył doskonały typ jakiegoś profesora - durnia, typ, podchwycony widocznie gdzieś żywcem, tak był naturalny.

Władysław Ilcewicz miał humor dobry, jak zwykle, i zbierał zasłużone oklaski — i kwiaty.

Jerzy Gliński znalazł się nareszcie znów w swoim żywiole choreograficznym to też podobał się ogólnie.

Hanna Małkowska, ongiś inscenizatorka i odtwórczyni „Mademoiselle" wczoraj jako Róża, córka rzeźnika, zrobiła publiczności szaloną niespodziankę groteskowością ujęcia roli, a fragment śpiewno - taneczny, trzymany w takcie wysokiego humoru, musiała powtarzać na gwałtowne żądanie widowni.

Janina Porębska specjalizuje się w rolach chłopców. Bardzo jej z tem do twarzy. Zresztą była wprost znakomita.

Wanda Łuczycka w ogólnej powodzi śmiechu była jedyną, która miała rolę raczej poważną, i nie jej wina, że nie była dostrojona do reszty towarzystwa.

Duży sukces osiągnęła **Jadwiga Lemanówna** która wykonała rolę półzdradzanej, półzdradzającej i flirtującej żony z żywiołowym temperamentem.

Kokotkę Emilję stworzyła **Jadwiga Zbierzowska**, na której występ niestety zbyt długo kazano nam czekać. Rolę miała tym razem maleńką, a wykonała ją z dużym wdziękiem. Cieszymy się nadzieją, że niebawem utalentowaną tę artystkę ujrzymy znowuż, w szerszym zakresie.

„Żonaty kawaler" w Toruniu będzie miał powodzenie. Napewno. **Zee.**

Z posiedzenia Rady Miejskiej w Podgórzu

Pierwsze tegoroczne posiedzenie Rady Miejskiej odbyło się w ubiegły czwartek pod przewodnictwem ks. proboszcza Domachowskiego przy obecności 16 radnych i 2 członków Magistratu. Protokół prowadził sekretarz Nowak.

Po zagajeniu posiedzenia radca Hildebrandt kwestjonował ważność mandatu radnego Kowalskiego (z BBWR) podnosząc że radny Kowalski mieszka przejściowo w Piaskach. Wniosek został większością głosów odrzucony.

Następnie odczytał przewodniczący wniosek nagły złożony przez radnego W. Piątka, żądający zawieszenia *portretu p. Marszałka Piłsudskiego w sali posiedzeń Rady Miejskiej.* Większością głosów uchwalono wniosek włączyć do porządku obrad.

Sprawozdanie z rewizji Kasy miejskiej złożył radny Hildebrandt, poczem sprawozdanie z całorocznej pracy Rady złożył przewodniczący ks. proboszcz Domachowski. Przystępując do wyborów nowego prezydjum Rady przekazał przewodniczący marszałkowanie najstarszemu wiekiem radnemu M. Nodze, który powołał na sekretarzy pp. radnych Wierzchowskiego i Graczyka a pp. Czempisza i Wilemskiego na ławników.

W wyniku głosowania weszli do prezydjum Rady: przewodniczący ks. proboszcz Domachowski, I zastępca Wierzchowski, II zastępca Graczyk, sekretarz Piątek, protokólant Nowak.

Po odczytaniu protokółu wyborczego przystąpiono do wyboru komisyj, których skład przedstawia się następująco:

Komisja budżetowo — gospodarcza: pp. — Noga, Wierzchowski, Wiśniewski, Piątek, Wilemski i Hildebrandt;

Komisja budowlana pp. — Ulandowski, Ryngiert, Tański i Baranowski;

Komisja sanitarna pp.: dr. Balewski, dr. Białopolski, Noga, Wierzchowski, Ulandowski i Wilemski;

Komisja gazownicza: pp. Hildebrandt, Tański i Borszewski;

Komisja podatkowa: pp. Noga, Rygiert i Wilemski.

Komisja pracy: pp. Hildebrandt, Wilemski i Tylman;

Komisja regulaminowa pp.: Wierzchowski, Hildebrandt i Borszewski;

Współcelowy Związek reprezentują pp.: ks. proboszcz Domachowski, Noga, Hildebrandt, Wilemski, Tylman i Tański.

Po wyborach komisyj rozpatrywała Rada wniosek ob. Rafińskiego w sprawie projektu usunięcia stawu z terenu miasta. Załatwienie sprawy przekazano Magistratowi.

Następnie zajmowała się Rada sprawą projektowanego zniesienia Sądu Apelacyjnego w Toruniu i uchwaliła jednomyślny protest sprzeciwiający się zamiarom zniesienia. Od rozpatrywania budżetu na rok 1933-34 odstąpiono z uwagi na nieukończenie prac przygotowawczych przez Magistrat. W sprawie tej zostanie zwołane nadzwyczajne posiedzenie.

Jako nowego członka do Rady Kasy wybrano w miejsce śp. Chronowskiego, p. Hendrykowskiego.

Z kolei referował radny Piątek *sprawę umieszczenia portretu Wodza Narodu p. Marszałka Piłsudskiego w sali posiedzeń. Większością głosów uchwalono wniosek* i powierzono go Magistratowi do natychmiastowego wykonania.

W końcu posiedzenia wybrana została komisja rozbudowy miasta w której skład weszli pp.: Noga, Czempisz i Ulandowski.

Kościerzyna

— *Z walnego zebrania LOPP.* W ub. piątek odbyło się roczne walne zebranie koła miejscowego LOPP które zagaił p. prezes dr. Lemańczyk. Marszałkiem wybrano p Tkaczyka, sekretarzem p Nadolskiego

Instruktor LOPP. p. Małejka wygłosił bardzo treściwy referat o niebezpieczeństwie lotniczem i gazowem oraz środkach obrony, poczem nastąpiło sprawozdanie zarządu z rocznej działalności. Członków płacących liczy koło 92. Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi jednogłośnie absolutorjum. Następnie dokonano wyboru nowego zarządu wybrano: — prezesem p dr. Lemańczyka wiceprezesem p. majora Figlera sekretarzem p. Nadolskiego, zast. sekretarza p. Kleinszmidta, skarbnikiem p. Weltrowskiego, ławnikami pp Drawskiego i Drążkowskiego. — Do komisji rewizyjnej wybrano p. dr. Drzałę Kobielę i Uznańskiego.

Tczew

— **Ile Magistrat wydał na bezrobocie?** Jak wynika ze statystyki Magistratu, w miesiącu grudniu 1932 wydało miasto na bezrobotnych 25.444,79 zł. Bezrobotnych w Tczewie jest 3.020. Powyżej wymieniona suma wydana została na artykuły żywnościowe nie wliczono jednak opału. Magistrat zakupił i wydał bezrobotnym w 1932 r. chlebów 12.110, smalcu 2.527 kg, mleka 25.850 litrów, cukru 1707 kg, mąki 2366 kg., kaszy 1018 kg, nafty 1016 litrów, zapałek 511 paczek soli 690 kilogramów i mydła 886 kawałków.

Afera w Magistracie bydgoskim zatacza szersze kręgi

Jak się dowiadujemy — w związku z wykryciem defraudacji w Wydziale Administracji Nieruchomości miejskich przy Magistracie bydgoskim, policja aresztowała ubiegłego piątku na zarządzenie sędziego śledczego niejakiego Aleksandra **Krawczaka,** kontrolera miejskiego, który w aferę tę jest wmieszany. Krawczakowi zarzuca się sprzeniewierzenie kwoty ca. 1000 do 1500 zł.

Aresztowany Krawczak był przesłuchiwany w sobotę przez sędziego śledczego przy Sadzie Okręgowym w Bydgoszczy p. **Wolskiego.**

Jak widać, ostatnia afera sprzeniewierzeniowa w Magistracie zatacza coraz to szersze kręgi.

Wielki pożar pod Grudziądzem
spłonęła willa wartości 50.000 zł.

W sobotę o godz. 16 zaalarmowano grudziądzką straż pożarną, iż w majątku p. Aleksandra Peikerta w Michalu w powiecie świeckim powstał groźny pożar.

Natychmiast wyruszyła na miejsce straż pożarna pod osobistem kierownictwem p. insp. Kaszewskiego. Po przybyciu na miejsce straż rozpoczęła akcję ratunkową. **Niestety z oburzeniem stwierdzić należy, iż miejscowa ludność pomimo nawoływań ze strony komendanta p. Kaszewskiego nie pospieszyła z pomocą straży w akcji ratunkowej.** Smutnym faktem jest. że straż na dostarczenie wody przez miejscowych gospodarzy **czekać musiała równe 4 godziny.**

Zaznaczyć należy, iż prawie każdy z gospodarzy posiada beczkę z wodą, z której obowiązany jest w razie pożaru wodę straży dostarczyć. W pobliżu pożaru nie było nigdzie wody, **gdyż wszystkie studnie i stawy były zamarznięte.**

To też akcja Straży **trwała ogółem 10 godzin,** i ograniczyć się musiała głównie do zapobiegania w przeniesieniu się ognia na inne budynki.

Pożar powstał na strychu z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w czasie rozgrzewania zamarzniętego urządzenia centralnego ogrzewania.

Jak zaznaczyliśmy powyżej, skutkiem braku wody straż pożarna nie była w stanie ognia zlikwidować i z tego powodu willa w której powstał ogień **spłonęła doszczętnie.** Urządzenie wewnętrzne willi udało się uratować. **Strata wynikła z powodu pożaru wynosi około 50.000 złotych.** Willa ubezpieczona była w Warszawskiem Towarzystwie Ubezpieczeń na **sumę 8.000 dolarów.**

Stwierdzić należy, że gdyby okoliczni mieszkańcy dostarczyli na czas koni i beczkowozów, **możnaby w dużej mierze zapobiec tak wielkiej stracie**

Harce uliczne obłąkanego w Bydgoszczy

Widownią niezwykłej awantury, wywołanej przez obłąkanego osobnika nieustalonego dotychczas nazwiska była onegdaj ulica Gdańska w Bydgoszczy. Ulicą tą biegł osobnik około lat 30, bijąc po drodze każdego z napotkanych przechodniów. Policjant stojący na posterunku u wylotu ulicy Dworcowej i Gdańskiej, zorjentowawszy się w sytuacji usiłował nieszczęsnego przytrzymać, jednak obłąkany z nadzwyczajną zwinnością wymknął mu się z rąk i wpadł do Domu Towarowego, gdzie niebywałą spowodował panikę, tak wśród personelu, jak i kupujących. Z chyżością zwinnej małpy przeskakiwał z lady na ladę, chował się za przepierzeniami, wywracał poukładane przedmioty i wreszcie wybiegł na ulicę. Nadbiegły w tej chwili policjant, usiłując obezwadnić szaleńca uderzył go pałką gumową po głowie. Niezbyt silny cios rozjuszył chorego jeszcze bardziej. Pomknął jak strzała w kierunku Placu Teatralnego wpadł jak wicher do kościoła Klarysek, przebiegł nawę, — wybiegł z powrotem na ulicę i pognał Placem Teatralnym w stronę ulicy Hermana Frankego, roztrącając i bijąc po drodze przechodniów — oraz wzbudzając niemały przestrach. Po chwili wrócił ulicą Jagielońską z powrotem na Plac Teatralny, a widząc kilku zbliżających się ku niemu policjantów, wbiegł do sklepu Huebschmana, gdzie niespodziewana ta wizyta warjata silną wywołała konsternację. Za osobliwym biegaczem wpadli do sklepu posterunkowi i wreszcie zdołali go obezwładnić.

W ten sposób skończył się niepowszedni raid uliczny nieszczęśliwca, którego odwiedziono do aresztów policyjnych, skąd go w dniu wczorajszym przetransportowano do Dziekanki.

Echa ostatnich mrozów

Na szczęście fala mrozów zwolna przechodzi już obecnie, nie wiadomo wprawdzie na jak długo, gdyż meteorolodzy przepowiadają zimę conajmniej tak srogą jak w r. 1928, kiedy przez szereg dni panowały mrozy poniżej 30 stopni.

Kilka ostatnich dni ostrych mrozów pociągnęło w Polsce za sobą cały szereg ofiar. Z Wilna donoszą, że podczas zwożenia drzewa z lasów Mikołajskich zamarzł na śmierć 76-letni Sarewicz. Na drodze z Mołodeczna do Wołożyna (miasteczko powiatowe w nowogródzkiem nad rz. Wołoczynką) znaleziono zwłoki pewnego mieszkańca wsi Lubia. W pow. święciańskim zmarzł na śmierć 64-letni wieśniak. który dostał ataku choroby św. Wita.

W Krakowie mróz jeszcze w piątek sięgał 25 st. Pogotowie w tym dniu opatrzyło 300 osób z odmrożonemi nosami, uszami i palcami.

Rekordową ilość osób z odmrożonemi członkami zanotowano we Lwowie, gdzie w jednym dniu, w czwartek pogotowie ratunkowe opatrzyło 500 pacjentów, a w piątek 400 osób. W okolicach Lwowa w dniach tych temperatura opadła do 30 stopni. W mieście samem podczas dni tych życie zupełnie zamarło. W niektórych punktach miasta drobni handlarze i szoferzy samorzutnie rozpalili ogniska. Do jednego z szpitali lwowskich przewieziono dwie kobiety wiejskie, pochodzące z wiosek, położonych w pobliżu Lwowa, które odmroziły sobie nogi w czasie, gdy udawały się do miasta na targ. Stan obu tych kobiet jest groźny, gdyż zanotowano u nich odmrożenie trzeciego stopnia. Pozatem we Lwowie zamarzło 11-miesięczne dziecko. W szpitalu zdołano je odratować. Natomiast w lesie Krzywczyckim znaleziono zamarznięte ciałko porzuconego noworodka. Z powodu zwiększonego mrozu posterunkowi pełnili krócej służbę na mieście.

Z powodu silnych mrozów, jakie panowały w ostatnich dniach, większa część zatoki gdańskiej pokryła się lodem.

Żegluga jest utrudniona. Mniejsze statki ukrywają się w portach. Płynące z prądem zwały lodu spychają słabsze statki na mieliz- również staje się niebezpieczny. 10 kutrów ny. Wyjazd na rybołóstwo kutrów rybackich gdyńskich zostało uwięzionych w lodach i nocowały one na morzu. Zagrażało im niebezpieczeństwo zatonięcia, wobec czego wysłano z Gdyni holowniki, które w ciągu dnia wczorajszego wprowadziły kutry do portu.

Pierwszy pomorski zjazd wodomierzowy w Tczewie

Dnia 27 stycznia rb. odbył się w Tczewie pierwszy zjazd kierowników Zakładów Wodociągowych, położonych na terytorjum województwa pomorskiego, celem omówienia spraw, związanych z naprawą i legalizacją wodomierzy. — Zjazd ten został zorganizowany przez zakład wodociągowy miasta Tczewa z inicjatywy p. dyrektora Jana Morawskiego. W jeździe wzięli udział poza przedstawicielami Tczewa w osobach p. radcy inż. M. Koeniga i p. dyr. Jana Morawskiego, inż. Adam Troskolański, kierownik Sekcji Wodomierzy i współpracownik nauk Głównego Urzędu Miar, oraz przedstawiciel szeregu zakładów wodociągowych, — położonych na Pomorzu.

Otwarcia zjazdu dokonał p. dyr. Jan Morawski, witając zebranych i życząc owocnych obrad.

Referat pt. „O znaczeniu wodomierzy w gospodarce wodociągowej" wygłosił p. inż. Troskolański. Po odczycie wywiązała się ożywiona dyskusja, wykazująca w pełni celowość zwołania zjazdu.

Po zakończeniu obrad uczestnicy zjazdu zwiedzili wzorowo urządzoną stację wodomierzową oraz zakłady wodociągowe miasta Tczewa

Umożliwienie zetknięcia się kierowników szeregu mniejszych zakładów wodociągowych, położonych na terytorjum województwa pomorskiego, z kierownikiem Sekcji wodomierzy p. inż. Troskolańskim, wybitnym specjalistą w tej dziedzinie wiedzy fachowej, przyczyni się niewątpliwie do polepszenia gospodarki wodomierzowej w zakładach wodociągowych na Pomorzu i ułatwi spełnienie wymagań nałożonych na zakłady wodociągowe przez Dekret o miarach.

Zasady palacza

Szanujący się palacz tak jak każdy zawodowiec musi mieć swoje zasady. Niema ich wiele, lecz zato są zwięzłe i proste. Streszczają się w tem tylko ujęciu: wybór tytoniu czy tej lub innej marki papierosa z punktu widzenia i praktycznego i odpowiadającego jego smakowi Są to, jak widzimy bardzo skromne zasady. których jednak każdy palacz zwłaszcza w dzisiejszych czasach przestrzega skrupulatnie.

Zasada praktyczności w paleniu papierosów i to papierosów dobrych, z dobrego tytoniu sprowadza się do jednego wskazania: trzeba i należy palić tylko papierosy bezustnikowe. Są tańsze niż z ustnikami, zdrowsze, higjeniczniejsze, a co niemniej jest również ważne, jakością przewyższają ustnikowe. To bowiem, co Monopol Tytoniowy zaoszczędza na fabrykacji papierosa z ustnikiem, a przecież wiadomo, że ta fabrykacja jest więcej zawiła niż przy papierosie bezustnikowym — to właśnie Monopol Tyotniowy wkłada w jakość tytoniu przeznaczonego na papierosy bezustnikowe. Tem właśnie tłomaczy się, że palacz papierosów bezustnikowych pali lepszy zawsze tytoń niż palacz papierosów z ustnikami, oczywiście, zależnie od tego, jakiej marki pali papierosy.

I dlatego w ostatnim czasie statystyka wykazała, że coraz więcej palaczy pali papierosy bezustnikowe. A zatem nietylko wymowa cyfr, lecz w pierwszym rzędzie i dobro samego palacza wymaga od niego zamiany papierosa z ustnikiem na bezustnikowego. T. M.

Kowalewo

— *Z życia Powstańców i Wojaków.* Ub. soboty odbyło się roczne walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków O. K. VIII przy licznym udziale członków i sekretarza powiatowego p. Dudziaka. Po odczytaniu i przyjęciu nowych 9 członków marszałkiem zebrania wybrano p. Dudziaka, poczem kolejno składali sprawozdania pp.: prezes Skaja, sekretarz, skarbnik, komendant i referent organizacyjny. Ustępującemu zarządowi udzielono jednogłośnie absolutorjum a do nowego Zarządu powołano pp.: St. Skaję jako prezesa, Jana Jagielskiego — wiceprezesa, A. Damratha — sekretarza. J. Piotrowskiego — zast. sekretarza, J. Szałuckiego — skarbnika, P. Bartoszewicza — komendanta i J. Gierszewskiego jako referenta Do Komisji rewizyjnej powołano pp. M. Rogowskiego, Fr. Rożańskiego i P. Wiącka.

W wolnych głosach przemawiali pp.: Gierszewski, Dudziak, Bartoszewicz, Szałucki, Rogowski. Prezes Skaja zachęcając zebranych do owocnej pracy w przyszłym roku, zaznaczył, że staraniem zarządu otwarta zostanie świetlica w gmachu byłej szkoły Rolniczej Męskiej.

Po wyczerpaniu porządku obrad wzniósł prezes okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Wodza Marszałka J. Piłsudskiego.

Swiecie

— *Postrzelenie złodzieja.* Ubiegłej środy — podczas kradzieży drzewa z kępy pomiędzy Warlubiem a Płochociniem postrzelony został robotnik Zieliński Bronisław przez Hetmańskiego Franciszka pisarza majątku Płochocina. Zielińskiego w stanie groźnym odstawiono do szpitala w Grudziądzu, zas Hetmańskiego przytrzymano i osadzono w więzieniu sadowem w Nowem.

Ruch w Harcerstwie

Odprawa drużynowych hufców brodnickiego, lubawskiego i wąbrzeskiego. Komendant Chorągwi Pomorskiej Harcerzy listem okólnym z dnia 20 bm. zwołuje na dzień 29 bm. do Brodnicy odprawę drużynowych oraz harcerzy pełniących funkcję drużynowych na terenach hufców. brodnickiego, lubawskiego i wąbrzeskiego.

Obrady odbędą się w gimnazjum męskim przy ulicy Mazurskiej, gdzie też uczestnicy odprawy wysłuchają mszy św. o godz. 9 rano — Program odprawy jest następujący. godzina 10 zagajenie, wytyczne programu pracy Komendy Chorągwi na rok 1933; sprawy organizacyjne. akcja wakacyjna, „Jamboree" 1933 roku oraz wnioski. Do udziału w odprawie obowiązani są Komendanci wymienionych Hufców jak również, członkowie powyższych Komend. Dozwolony jest udział przybocznych tychże drużyn.

Harcerstwo Pomorskie żegna dha prof. hm. W. Słabego. Na posiedzeniu Komendy Chorągwi Pomorskiej Harcerzy w dniu 24 bm. Komendant Chorągwi Pomorskiej Harcerzy dh hm. Władysław Wacław Sieradzki żegnał w obecności 3 harcmistrzów oraz 6 podharcmistrzów jednego z wybitniejszych pracowników harcerskich na Pomorzu, a mianowicie dha hm. prof. Słabego Wilhelma inspektora harcerskiego Chorągwi Pomorskiej Harcerzy przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego b. Komendanta Chorągwi Pomorskiej Harcerzy przenoszącego się obecnie na terytorjum Lwowa. Dh hm. prof. Słaby w ciągu swego pobytu na terenie Chorągwi Pomorskiej przechodził kolejno szereg funkcyj w różnych miastach kładąc ogromne zasługi na polu rozwoju harcerstwa na Pomorzu, za co dh hm. Słaby został odznaczony srebrnym krzyżem zasługi Dziś kiedy dh hm. Słaby Wilhelm opuszcza szeregi Harcerstwa na Pomorzu towarzyszy Mu żal nietylko najbliższych współpracowników ale i szeregów harcerskich Pomorza — którym przez kilka lat był przewodnikiem i wypróbowanym przyjacielem Na nowym terenie pracy towarzyszą dh prof. Słabemu najlepsze życzenia owocnej dalszej pracy harcerskiej oraz moc szczęścia osobistego.

Czersk

Z życia Legjonu Młodych. Po przerwie wakacyjnej świąt Bożego Narodzenia w dniach 20 i 22 bm. odbyły się zebrania oddziału Legjonu Młodych w Czersku.

W czasie obrad omówiono sprawę uroczystej inauguracji, uzupełnienia chóru męskiego, teatru objazdowego Legjonu, poczem referat pt.: „Historja i cechy faszyzmu" wygłosił leg. Stasiszyn

Z powodu służbowego przeniesienia dotychczasowego referenta prasowego leg. Brzozowskiego do Zajączkowa na jego miejsce wybrano leg. Synaka. Następne zebrania uchwalono odbywać w świetlicy PW i WF.

Tczew

— *Wielki pożar w Jeleniu.* Dnia 15 bm. w zabudowaniu osadnika Pilata Bernarda w Jeleniu powstał pożar, który zniszczył stodołę wraz ze zbożem i paszą, niektóre maszyny i narzędzia rolnicze oraz 3 drewniane przybudówki, wyrządzając szkodę na sumę 9600 zł. Spalone mienie było ubepieczone w Pom. Stow Ubezp. w Toruniu na kwotę 15855 zł. Ponieważ istnieje podejrzenie zbrodniczego podpalenia ze strony osób trzecich policja prowadzi dalsze dochodzenia.

Programy radjowe

Poniedziałek, dnia 30 stycznia

Warszawa 11.58 Sygnał czasu — Hejnał z Krakowa; 12.10 Płyty gramofonowe; 15.10 Urz. komunikat Państw. Inst. Eksportowego; 15 15 Komunikat gospodarczy; 15 25 Przegląd komunikacyjny. 15.35 Skrzynka pocztowa, dr. M. Stępowski; 15.50 Piosenki w wykonaniu Jeanette Macdonald i Maurice Chevalier 16 25 — Francuski (kurs elem) 16.40 Odczyt (z cyklu „Zagadnienia gospodarcze") pt „Bilans handlowy i bilans płatniczy" wygłosi p. W Jastrzębowski; 17.00 Utwory na 2 fortepiany w wyk. Z. Dawidson i E. Rosenblumówna; 17.30 Komunikat Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków 17.35 Pieśni w wykonaniu M. Lestuzzi. 18.00 Muzyka lekka; 18,50 Rozmaitości; 19 20 Skrzynka pocztowa rolnicza — inż. W. Tarkowski. — 19.30 „Na widnokręgu" 20,00 Skrzynka poczt. techniczna omówi p. W. Frenkiel; 20.15 Opera z płyt gramof. 22.55 Urzędowy komunikat PIM i komunikat policyjny; 23.00 Muzyka taneczna.

Wtorek, dnia 31 stycznia.

Warszawa 11.58 Sygnał czasu — Hejnał z Krakowa 12.10 Płyty; 15.10 Urzędowy komunikat Państw. Inst. Eksportowego; 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa; 15.30 Komunikat Państw. Urzęd. Wych. Fizycznego i Państw. Zw. Sport. 15.35 „Wśród książek" omówi profesor H. Mościcki; 15.50 Wesoła mieszanina (płyty); 16.25 Odczyt dla nauczycieli pt. „Wychowanie młodzieży polskiej na obczyźnie" wygłosi p. S. Maciszewski; 16,40 „Margrabia Wielopolski" wygłosi p. A. Śliwiński; 17.00 Popołudniowy koncert symf. wyk. Ork. Filhm. Warsz. pod dyrekcją G. Fitelberga i I. Jacobi. 18.00 Muzyka lekka; 19 00. Rozmaitości; 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze" wygłosi p. J. Płatek; 19.30 Feljeton muzyczny pt. „Stanowisko Chopina w historji muzyki" wygłosi p. Fr. Brzeziński. 2S 00 Koncert popularny. Wyk. Ork. Polskiego Radja pod dyr. Józefa Ozimińskiego. 21.00 Wiadomości sportowe; 21,00 Dalszy ciąg koncertu; 22,00 Kwadrans literacki — J. Kaden-Bandrowski: „W lakierowanej klatce" (fragment z powieści pt.: „Mateusz Bigda") 22.15 Transmisja z Pragi Czeskiej Czeski jazz na 2 fortepiany. Wyk. E. Schulhoff i O. Letfus. 23.00 Urzędowy komunikat PIM i komunikat policyjny 23.05 Muzyka taneczna.

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE. Co do majątku Aleksego Regenta, kupca w Gdyni ul. Portowa wdraża się z dniem dzisiejszym, t. j. z dniem 18 stycznia 1933 o godz. 12 postępowanie upadłościowe. Zarządcą masy upadłościowej mianuje się Konrada Ruszczyca w Gdyni, Kamienna Góra, willa Rusałka. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 7. 2. 1933 Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli a także celem powzięcia uchwał co do kwestyj, wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach oraz celem zbadania zgłoszonych wierzytelności wyznacza się termin na dzień 27 lutego 1933 o godz. 10 w niżej wymienionym Sądzie pokój 33. Wszystkim, którzy posiadają jakiekolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu a nawet poleca się im aby najpóźniej do dnia 7. 2. 1933 donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy.

Zlec. nr. 134.

Sąd Grodzki.

7 E 24/33

ZAPOWIEDŹ. Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1) nieżonaty Jan Paweł Franciszek Dodot, czeladnik ślusarski, zamieszkały w Gdyni, syn Józefa Dodota, urzędnika kolejowego i jego żony Anny z domu Brzyckiej, zamieszkałych w Opaleniu powiat tczewski; 2) niezamężna Monika Leokadja Komorowska, gospodyni, zamieszkała w Gdańsku - Wrzeszczu, Am Johanisberg 6, córka Jana Komorowskiego, robotnika zmarłego, ostatnio zamieszkałego w Barłożnie i jego żony Antoniny z domu Domagalskiej, teraz zamężnej z Wiktorem Wiklandem, zamieszkałej w Gąsiorkach powiat tczewski, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Gdyni i Gazecie Gdańskiej.

Gdynia, dnia 27 stycznia 1933 r.

Urzędnik Stanu Cywilnego:
(—) Reinhardt.

Nr. 14

UCHWAŁA. W sprawie postępowania dotyczącego udzielenia odroczenia wypłat firmie Browar Pomorski właśc. Jan Czarnowski w Czersku postanowił Sąd Grodzki w Czersku po myśli art. 1. 12 rozp Prez Rz. z dnia 6 marca 1928 r. (Dz Ust. nr. 27 poz 244) uwzględnić podanie i udzielić odroczenia wypłat na przeciąg 3 miesięcy, tj. włącznie do dnia 24 kwietnia 1933 r. Jako nadzorcę sądowego mianuje Sąd adwokata Kopecia z Czerska. 223

Czersk, dnia 24 stycznia 1933 r

Sąd Grodzki.

S. L. 8/32

GRUDZIĄDZ

LICYTACJA.

We wtorek, dnia 31 1. 1933 sprzedawać będę w drodze licytacji w Grudziądzu, Groblowa 13 o godz. 9,30: 1 płaszcz, następnie przy Placu 23 Stycznia 30 o godz. 10: 1 kredens i bufet, przy ul. Toruńskiej 37 o godz. 12: 1 biurko dębowe. Przedmioty wystawione na przetarg obejrzeć można 10 minut przed licytacją.

Zielniewicz, komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu
Nr. 670 Rew. V.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We środę, 1 lutego sprzedam przy ul. Rybackiej 49 o godz. 9,30: stół; godz. 10 przy Tusz. Grobli 1: 25 kop szprych; godz. 10,15 przy Tusz. Grobli 54: 18 wag; godz. 10,30 przy ul. Gen. Hallera 16: 2 regały, 2 stoły, 3 krzesła; godz. 11 przy ul. Cegielnianej 12a: 450 szt. cynerarji w doniczkach i 100 szt. mat trzcinowych; godz. 11,30 przy Chełmińskiej 42-44: maszynę do pisania i kasę żelazną; godz. 11,45 przy Św. Wojciecha 24: lustro z podstawą, 2 p. firan, biurko, kwietnik, 2 nocne stoliki i bieliźniarkę; godz. 12,15 przy Chełmińskiej 71: zegar, 2 p. firan i patefon.

Kowalski, komornik Sądu Grodzkiego Rewiru III.
Nr. 671

BYDGOSZCZ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek, dnia 31. 1. 1933 o godz. 12 w poł. sprzedam przy ul. Podwale 20 st. nr. najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: 1 palarnię kawy, urządzenie składowe, 1 wagę decymalną, 400 puszek blaszanych, 2 platformy, większą ilość towarów kolonjalnych

Malak, komornik sądowy w Bydgoszczy.
Zlec. nr. 248/8

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek, dnia 31. 1. 1933 o godz. 11 przedpoł. sprzedam przy Zbożowym Rynku 10 najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: 1 maszynę do szycia Singer.

Malak, komornik sądowy w Bydgoszczy.
Zlec. 247/8

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 5. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok IV.

Klęska Torunia w hokeju

Ł. K. S. — T. K. S. Z. 2:1

Rozegrane wczoraj na torze miejskim w Toruniu spotkanie hokejowe pomiędzy T. K. S. Z. i Ł. K. S. o prawo wyjazdu na mistrzostwa Polski do Krynicy zakończyło się zwycięstwem Ł. K. S. w stosunku 2:1 (0:0, 2:0, 0:1).

Trzeba przyznać, że Ł. K. S. okazał się zespołem wyrównanym i szybkim. Ma on w swych szeregach graczy o dużej wartości, jak wszędobylski Król i doskonały Wisławski.

Pierwsza tercja bezbramkowa. Początek nerwowy. Obie drużyny badają się wzajemnie. Tempo bardzo ostre. Gra szybko przenosi się z końca boiska w koniec. Sytuacje zmieniają się jak w kalejdoskopie. Obie drużyny grają ostro, stosując wszystkie niedozwolone środki. Pierwszy wędruje za bandę Frencel na 3 minuty. Obydwaj bramkarze mają sporo roboty.

W drugiej tercji ataki suną jak lawina na obydwie bramki. W 6 min. Król przebija się, oddaje krążek Wisławskiemu, ten wyciąga Stogowskiego z bramki i oddaje Królowi, który ładuje krążek do siatki. Ł. K. S. prowadzi 1:0. Niezrażeni tem torúńczycy atakują dalej i za chwilę... Ł. K. S. prowadzi 2:0. Król przebija się, myli Stogowskiego, podaje Frenclowi, który pewnie strzela. Ł. K. S. zaczyna murować i atakuje tylko dwójką.

Ostatnia tercja. T. K. S. Z. dąży za wszelką cenę do wyrównania. Tempo furjackie. Gospodarze atakują całą drużyną. Obrona wyjeżdża raz po raz. Ale jak nic, tak nic. Dalekie strzały, albo obijają się o graczy, albo stają się łupem Jakóbca. Wreszcie jeden z ataków T. K. S. Z przynosi bramkę. Suchocki strzela, ale nie trafia. Krążek obija się o bandę za bramką i trafia Gumowskiemu pod nogi. Ten stopuje i błyskawicznie strzela. Bramkarz nawet nie drgnął. 2:1.

Krynica ucieka. Trzeba gonić. T. K. S. Z. atakuje dalej. Tempo znów fantastyczne. Na dwie minuty przed końcem wytwarza się pod bramką Ł. K. S. tłok, w którym Zembik i Suchocki wspólnemi siłami wepchnęli krążek do bramki, jednak sędzia tego nie zauważył i legalnie zdobycia tej bramki nie uznał.

Drużyny wystąpiły w następujących składach. Ł. K. S. Jakóbiec; Frencel, Rusinkiewicz; Wisławski, Załęski, Król; Tadeusiewicz Pigłowski. T. K. S. Z.: Stogowski, Szczerbowski, Dolewski, Gumowski, Zembik, Suchocki; Osmański, Suchocki II, Ramsey.

Sędziował p. Goncerzewicz.

Publiczności 1000 osób.

Rekord Polski padł na zawodach lekkoatletycznych w Poznaniu

Poznań 30. 1. (PAT). Odbyły się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Poznania. Udział wzięli zawodnicy Warty, AZS., Sokół z Leszna i Poznania.

W biegu na 50 metrów zwyciężył Hałas (Sokół) w czasie 6,6, bijąc rekord Polski. Hałas zajął również pierwsze miejsce w biegu na 80 metrów, mając czas 9,4 sek. Na 800 metrów pierwszym był Kędzia 2 min. 17,6 sek.

W biegu na 3.000 metrów pierwszym był Jakubowski (Sokół z Poznania) 40 min. 1,8 sek. Bieg na 50 metrów przez płotki wygrał Zaborzyński (AZS). Został on zdyskwalifikowany za przewrócenie dwóch płotków, tak że pierwsze miejsce przyznano Balcerowi 8,1 sek. W kuli pierwszym był Heljasz (Warta) 14,55 m. W kuli oburącz Heljasz osiągnął 26,41 m., zajmując pierwsze miejsce. W skoku wzwyż z rozbiegu pierwszy był Zaborzyński 171 cm. W skoku wzwyż z miejsca pierwszy Grochalski (AZS) 127 cm. Skok wdal z rozbiegu — Szmit (AZS) 6,35 m. W trójskoku pierwszym był Hofman 12,49 m. W skoku o tyczce pierwsze miejsce zajął Adamczyk 3,30 m. W ogólnej punktacji zajęła pierwsze miejsce Warta 51 pkt., drugie AZS. 49 pkt., dalsze Sokół poznański 27, Sokół z Leszna 12 pkt.

Wielkie zwycięstwo naszych narciarzy na Węgrzech

W piątek, w pierwszym dniu narciarskich mistrzostw Węgier rozegrany został bieg na 18 klm.

W biegu tym Polacy zdobyli olbrzymi sukces, zajmując wszystkie cztery pierwsze miejsca w następującej kolejności:

1) Jan Marusarz — 49 minut 2 sek., 2) Skupień — 50 min., 3) Legierskie — 51 min. 2 sek., 4) Górski — 52 m. 54,2 sek.

Dopiero na piątem miejscu uplasował się najlepszy zawodnik węgierski, a mianowicie Pottera z wynikiem 55 min. 31 sek.

Nasi zawodnicy byli o klasę lepsi od swych przeciwników. Zawody odbyły się w doskonałych warunkach atmosferycznych i terenowych.

Nowa katastrofalna porażka berlińczyków w Warszawie

Warszawa 30. 1. (PAT). Mecz bokserski Heros przeciwko kombinowanemu zespołowi C. W. S. Warszawa, I. K. P. Łódź, przyniósł nową porażkę Berlińczykom — w katastrofalnym stosunku 2:14. Berlińczycy nie wygrali ani jednej walki. Wywalczyli jedynie dwa remisy. Najlepiej z naszych bokserów wypadli Chmielewski i Karpiński, którzy zmusili swoich przeciwników do poddania się w drugiej rundzie. Remisy dla Niemców uzyskali Luedtke i Blaurock. Zwycięstwo dla Polski na punkty uzyskali Śmiech, Goss, Banasiak. Berlińczyk Tschapla stracił dwa punkty z powodu nadwagi. W meczu towarzyskim pokonał on na punkty Wieczorka.

Sensacyjny mecz pięściarski w Gdańsku

między Gedanją i Schupo

Między drużynami Gedania — Schupo odbędzie się 3 lutego ciekawy mecz bokserski, który ze względu na walory sportowe obu drużyn będzie atrakcją sezonu pięściarskiego w Gdańsku. Reprezentując sport polski na terenie W. M. Gdańska, Gedania w spotkaniach pięściarskich z Kl. Sport. „Schupo“ zdała egzamin z wynikiem dobrym, wykazując, że z misji, jaką na nią sport polski nałożył, wywiązała się z honorem.

Zawodnicy nasi w dotychczasowych spotkaniach walczyli do ostatniego tchu z zacięciem i ambicją niespotykaną w innych walkach towarzyskich. Jeżeli oba mecze przegraliśmy w stosunku 7:9 i 6:10, to rezultat walki sam za siebie mówi: jesteśmy równorzędnymi przeciwnikami. Ostatni mecz nawet wygralibyśmy, gdyby nie dezercja dwóch czołowych pięściarzy z naszych szeregów. Obecny mecz będzie ciężki i poważny. Drużyna Gedanji, chociaż w obecnym sezonie nie stoczyła jeszcze poważniejszych spotkań, gdyż warunki finansowe na to nie pozwalały, zdaje sobie dokładnie sprawę z obowiązku, jaki na niej ciąży i wie dokładnie o jak wysoką stawkę chodzi w tem spotkaniu. Spodziewać się przeto należy, że Polonja Gdańska gremjalnie się stawi na te zawody, ażeby swoim zawodnikom pokazać, że społeczeństwo nasze potrafi ich odpowiednio poprzeć.

Zawody między Gedanią — Schupo odbędą się w piątek, 3. 2. 1933 r. w Strzelnicy w Gdańsku.

Mecze hokejowe

Warszawa — Wilno 3:1.

Warszawa, 30. I. (T. wł.) Warszawa pokonała Wilno w meczu hokejowym 3:1 (1:0, 1:0 1:1).

Śląskie Towarzystwo. Łyżwiarskie mistrzem Śląska.

Katowice, 30. I. (T. wł.) Mistrzostwo hokejowe Śląska zdobyło Śląskie Tow. Łyżw. po zwycięstwie nad cieszyńskiem T. Ł. 2:0. Mistrzowie Śląska zrezygnowali jednak z rozgrywki kwalifikacyjnej na mistrzostwo Polski na rzecz A. Z. S. poznańskiego.

ŁKS — Makabi 2:0

Łódź 30. 1. (PAT). W zawodach hokejowych o mistrzostwo okręgu łódzkiego w sobotę ŁKS pokonał Makabi w stosunku 2:0. Wynik ten byłby niewątpliwie wyższy, gdyby Makabi nie zdezerterowała przed końcem gry. Drużyna ta bowiem w trzeciej tercji opuściła boisko pod pozorem, że mecz sędziuje nie sędzia wyznaczony. ŁKS. ukończyła już wszystkie swoje rozgrywki, zdobywając na 5 spotkań wszystkie możliwe 10 punktów ze stosunków bramek 44:2.

Sokół — Cracovia 2:1

Kraków 30. 1. (PAT). W dalszych rozgrywkach hokejowych o mistrzostwo klasy A. okręgu krakowskiego Sokół odniósł drugie zwycięstwo nad Cracovią, bijąc 2:1 (2:0, 0:0, 0:1). Na pierwsze miejsce w rozgrywkach wysunął się Sokół, mając 8 punktów, drugie miejsce zajmuje Cracovia 6 pkt.

Mistrzostwa Europy w hokeju lodowym.

Do turnieju hokejowego o mistrzostwo Europy mającego się odbyć w dniach 18 — 26 w Pradze, zgłosiły się dotychczas następujące państwa: Niemcy, Francja, Italja, Litwa, Austrja, Polska, Rumunja, Szwecja, Szwajcarja, Czechosłowacja i Węgry.

Mistrzostwa łyżwiarskie Warszawy

Warszawa, 30. I. (T. wł.) Mistrzostwo Warszawy w jeździe figurowej w konkurencji panów zdobył Staniszewski z W. T. Ł., w konkurencji pań Śniadecka (W. T. Ł.), w jeździe parami Rudnicka, por. Theuer. Mistrzem Warszawy w jeździe szybkiej został Kalwarczyk 230,33 pkt. przed kolegą klubowym Dobrzańskim. Mistrzostwo w konkurencji pań zdobyła valcoverem „Lena“.

Dwa pływackie rekordy Polski

Warszawa, 30. I. (T. wł.) Na zawodach pływackich z udziałem pływaków Warszawy i Krakowa 100 metrów st. dow. wygrał Bocheński 1:02,1 przed Szreibmanem I. i Ruppertem; 200 m. st. klas. wygrał Kępiński 1:25 przed Chojną. Poza konkursem Szreibman II. pobił dwa rekordy polskie w basenach krytych. Na 200 m. st. klas osiągnął on czas 2:56,4, bijąc po drodze rekord na 100 metrów w czasie 1:21,6.

Mecz tenisowy Warszawa—Berlin

i zagraniczne plany naszych tenisistów

Mecz tenisowy w hali berlińskiej Warszawa — Berlin odbędzie się prawdopodobnie w drugiej połowie lutego. Pod uwagę brane są terminy — 11 — 12 i 18 — 19. Berlin reprezentować będą przypuszczalnie: von Cramm, Jaenecke lub Hensch i Hammer. Barw Warszawy bronić mają Jędrzejowska, Tłoczyński i Popławski.

Hebda do Berlina nie pojedzie, a Tłoczyński przyjedzie do Berlina bezpośrednio ze Sztokholmu.

W najbliższym czasie wyjeżdżają na Riwjerę — Hebda i Tłoczyński, którzy wezmą udział najwyżej w dwóch turniejach. Jędrzejowska na Riwjerę nie pojedzie, natomiast po meczu Warszawa — Berlin udaje się do Londynu, gdzie pozostanie aż do końca marca.

Zamiast Warszawy z Budapesztem walczy Poznań

Wyznaczony na dzień 2 lutego mecz bokserski Warszawa — Budapeszt do skutku nie dojdzie wobec słabej formy, jaką wykazali warszawianie na niedawnym meczu z Poznaniem.

Natomiast w tym samym dniu odbędzie się mecz Budapeszt — Poznań w Poznaniu. Zaznaczyć należy, że reprezentacja Budapesztu jest niemal identyczna z reprezentacją Węgier.

Nie będzie meczu Polska—Szwecja w tenisie

Polski Zw. Lawn Tenisowy komunikuje nam, że oficjalnego meczu tenisowego Polska-Szwecja projektowanego na koniec bm. nie będzie ze względu na chorobę czołowych graczy szwedzkich.

Jędrzejowska telegraficznie zaproszona na mistrzostwa Niemiec w hali w Bremie nie mogła wyjechać ze względu na spóźnione zawiadomienie.

Roman Najuch trenerem naszej drużyny puharowej

Polski Związek Lawn Tenisowy ukończył pertraktacje z Romanem Najuchem, który został już definitywnie zamówiony na trenera naszej drużyny puharowej.

Najuch poprowadzi trening naszych reprezentantów do walk o puhar Davisa w dniach 19 kwietnia — 2 maja w Warszawie.

Jest możliwe, że Najuch trenować będzie również w klubach warszawskich i prowincjonalnych, sprawa ta jednak nie jest dotąd zdecydowana.

Jak się dowiadujemy, Najuch zaangażowany został na trenera tenisistów szwedzkich tylko na zimowe miesiące.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3.
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Władysław Kawałkowski Inowrocław, Rynek 25.
Redaktor odpowiedz. na Grudziądz, Józef Stanach. Grudziądz, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo „Dzień Pomorski“, „Dzień Bydgoski,“ „Gazeta Morska“, „Dzień Grudziądzki“ „Dzień Kujawski“
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu